

st. numerowa
e kwoty wate

mer:
-pat W-wa

Harcost
AK
W-wa

LEWANDOWSKA Barbora
Wiktorie

zam. Szymczyk
pn. "Witka" ✓

2729/WSK

LEWANDOWSKA

Barbara Wiktorie

2728 | WSK

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓ k. 3, s. 1-3

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora ✓ k. 27, s. 1-27

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ k. 4, s. 1-4

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): —

III/1 – dot. rodziny relatora ✓ k. 3, s. 1-3

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) ✓ k. 2, s. 1-2

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne —

IV. Korespondencja ✓

1. 2 FAPAK

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] —

VI. Fotografie ✓ fotokopie – 2 szt., ksero – 2 szt., oraz 1/1 – fotok. 1 szt.

1/1 RELACJA WŁASNA

- Relacje własna, W-wa 2001, mps (ksero), k. 3, s. 1-3.

Barbara Wiktoria **Lewandowska**
Ur. 16. 04. 1929 w Warszawie
c. Waława i Marianny z d. ANDRZEJCZAK
zam. ul _____, 03-945 Warszawa
tel.:

dem. Szarynca

RELACJA DLA WSK - ARCHIWUM POMORSKIE

1/1/1
Wpłynęło dnia 823 WSK 01
L.dz. G. d. h.

Mój ojciec, Waław Lewandowski, pracownik wydziału finansowego w Zarządzie Miejskim w stolicy, był żołnierzem września 1939 r. Gdy uciekł z niewoli, zaraz przystąpił w Ratuszu do konspiracji i za nasłuchy radiowe został aresztowany w lipcu 1944, osadzony na Pawiaku, a po przesłuchaniach na Szucha – wysłany 1. transportem do Oświęcimia. Był więźniem politycznym nr 2803, został zamordowany w bloku 11. w początkach sierpnia 1942 r.

Moja matka, pani domu bez zawodu, z trudem utrzymywała mnie i moje młodsze rodzeństwo: Antoninę (1933 r) i Marka (1938). Na szczęście koledzy ojca w Ratuszu składali się na pensje dla rodzin aresztowanych i zamordowanych, dzielili się sprowadzaną ze wsi żywnością.

Mieszkaliśmy skromnie, w biednej dzielnicy na Kole, gdzie ukończyłam 6 klas szkoły powszechnej. Cudownych nauczycieli: Tadeusza Krakowskiego i Mieczysława Kupisza wspominam do dziś z głęboką wdzięcznością.

Bez zgody matki, które bała się konspiracyjnych działań, zapisałam się, po ukończeniu 6. klasy, na tajne komplety XIII Państwowego Gimnazjum im E. Plater, a tam przystąpiłam we wrześniu 1942 r do XV WZDH im Tomasza Zana. Moją drużynową była Maria Lenartowicz, a zastępową zastępu „Szarotek” – Irena Olszewska. Zdobyłam dużo sprawności, przeszłam szkolenie sanitarne i wywiadowcze, brałam udział w małym sabotażu itp.

W dniu 1. sierpnia 1944 r, zła, że najmłodsze harcerki nie dostały przydziału do Powstania, po prostu przyłączyłam się w Ratuszu - to było moje miejsce magiczne - do pierwszego spotkanego oddziału – kapitana „Barrego”, Włodzimierza Kozakiewicza. Zostałam łączniczką – sanitariuszką w plutonie por. „Emesa” – Marka S. Miałam wspaniałe starsze koleżanki: Danusię Lewicką, Hannę i Irmę Zawadzkie, „Niunię” Majewska, od których wiele się nauczyłam i których nigdy nie zapomnę.

Niestety, po przeniesieniu naszego oddziału na placówkę do zakrystii przy kaplicy za Kościołem Garnizonowym, nasz pluton tracił żołnierzy. Najpierw 15. sierpnia zginęli od „szaf” nasi koledzy na patrolu i bardzo przeżyłam ich bolesną śmierć. 19. sierpnia, w czasie zmasowanego ataku wszystkich broni na placówki przy Kościele Garnizonowym, zginęła moja serdeczna, podziwiana Danusia Lewicka, obie siostry Zawadzkie zostały ciężko ranne, „Niunia” Majewska straciła stopę. (Irma Zawadzka i „Niunia” zostały zamordowane przez faszystów w szpitalu przy Długie 7, po opuszczeniu Starówki przez powstańców, dnia 2 września 1944 r). Ja, lżej od nich ranna, po opatrzeniu rany głowy i po

L. dz. 823 WSK 01 - 2 6 kwietnia

1/1/2

wyprowadzeniu ze wstrząsu, wróciłam do uzupełnionego plutonu, którym zaczął dowodzić por. Kazimierz Balary, ps. „Dorsz”, człowiek wielkiej dobroci i niezwyklej, ale rozważnej, odwagi. Z tym plutonem 1 września przeszłam kanałami do Śródmieścia, wkrótce - na placówkę przy Zielnej 4, tuż obok stanowisk niemieckich. Tu 7 września straciłam dobrego kolegę – Antka Piekarskiego, starszego brata Maćka Piekarskiego, znanego dziennikarza, oddanego bez reszty sprawom kombatanckim.

Przeniesiono nas w rejon Chmielnej, Złotej i Zgoda i z plutonu por. „Dorsza” trafiłam do drużyny łączniczek, dowodzonej przez plutonową „Grażynę”- Irenę Halicką, przy ul. Zgoda 10. Tu byłam sanitariuszką na punkcie opatrunkowym, a wolnych chwilach pełniłam dyżury przy ogniskach zrzutowych, miałam służbę w dowództwie, roznosiłam prasę itp. .

Po upadku Powstania poszłam do niewoli i przez przejściowy obóz w Pruszkowie trafiłam do obozu w Lamsdorf – obecnie Łambinowice, gdzie otrzymałam numer 107186. Tu po tygodniu bardzo ciężko zachorowałam na szkarlatynę – panowała epidemia i z grupą 10 kobiet zostałam przewieziona do jenieckiego obozu szpitala IV B w Zeithain nad Elbą, gdzie, jako rekonwalescentki z komplikacjami po szkarlatynie, doczekałyśmy wyzwolenia przez Armię Czerwoną. Obóz w Zeithain był niezwykle: oczywiście, cierpiałyśmy głód i chłód, zjadały nas insekty, towarzyszyły szczury, a mimo to działał teatr, najmłodsi mogli się uczyć, lekarze robili skomplikowane operacje... Poznałam tu, w moim baraku nr 4, wspaniałe kobiety: Krystynę Szczepanowską – artystkę tkaczkę, Hannę Pomorską – pianistkę, a po wojnie – wydawcę. Uczyła mnie mądra bibliotekarka – Wanda Osińska i dzięki niej mogłam po powrocie do Warszawy szybko nadrobić zaległości w nauce. Wszyscy wiele zawdzięczamy reżyserowi – Ziemowitowi Karpińskiemu, który, choć ciężko ranny i cierpiący po amputacji ręki, uczył nas, chorych, radości, jaką daje teatr i literatura. W naszym baraku Hanka Pomorska zorganizowała chór i na Wielkanoc obeszyliśmy obóz z gaikiem, śpiewając ludowe piosenki.

Choć Czerwony Krzyż chciał najmłodsze więźniarki zabrać na rekonwalescencję do Szwecji, bez wahania – na konnych wozach, 1. transportem, wróciłam przez Niemcy do Warszawy.

Nasza mieszkanie było doszczętnie zniszczone, niezaradna matka z dwojgiem mojego młodszego rodzeństwa mieszkała w koszmarnych warunkach.

Musiałam pracować, a uczyłam się w I Państwowym Gimnazjum i Liceum dla Dorosłych na Pradze, gdzie w 1947 r. uzyskałam świadectwo dojrzałości. Zdałam na wyższe studia, na wydział filozoficzno-społeczny UW i tu w 1952 r. uzyskałam stopień magistra.

W 1949 r. wyszłam za mąż za Jana St. Szymczyka, studenta politechniki, powstańca z batalionu „Parasol”. Nadal było nam trudno, bo oboje mieliśmy matki wdowy i młodszego rodzeństwo, a do tego chciano nas, zbrodniarzy z AK, wysiedlić z Warszawy, nie przyjmowano do pracy, odwoływano przydział mieszkania itp. Jakoś to przetrwaliśmy.

L.dz. 823 WSK 2007.

I/1/3

Urodziło nam się 2. synów: Jan K. Szymczyk, obecnie mgr inżynier ochrony środowiska i Marek L. Szymczyk, archeolog, współpracownik Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka.

Rozwiodłam się w 1979 r i wróciłam do nazwiska panińskiego Lewandowska. Pod tym nazwiskiem pisałam liczne drobne utwory dla dzieci. Oprócz tego pracowałam na etatach: w bibliotece (1947 – 1949), w szkole (1949 – 1951), w redakcji „Świerszczyka” jako redaktor literacki (1952 – 1958), w Wydawnictwie Harcerskim i w Polskim Radiu - po półtora roku. W 1971 zostałam naczelnym redaktorem pisma dla najmłodszych „Miś” i z przyjemnością pełniłam tę funkcję do 1991 r, aż do przejścia na emeryturę.

O moim dorobku redaktorskim można przeczytać w „Leksykonie Polskiego Dziennikarstwa”, wyd. „Elipsa”, autorskim – w „Nowym Słowniku Literatury dla dzieci i Młodzieży - wyd. „Wiedza Powszechna”.

Mam garść odznaczeń za udział w Powstaniu, a za pracę zawodową - KKOP, Odznakę Zasłużonego Działacza Kultury, Złoty Medal i honorowe obywatelstwo miasta Piły za społeczne krzewienie kultury czytelniczey na tym terenie. Za redagowanie „Misia” otrzymałam z graficzką J. Krzemińską nagrodę Prezesa Rady Ministrów oraz dziennikarską nagrodę im . Kornela Makuszyńskiego. Na emeryturze nadal piszę dla dzieci.

Nigdy nie należałam do partii i nikt mnie do tego nie nakłaniał.

Życie miałam trudne, ale bogate, znałam prawdziwych bohaterów, artystów i dobrych, mądrych ludzi. Niczego nie żałuję. Cieszę się wnukami: Jackiem Szymczykiem, studentem politologii na UW i Antonim Szymczykiem, uczniem szkoły sportowej, zapalonym koszykarzem, który – jedyny w rodzinie – interesuje się Powstaniem 1944 r.

W 1976 r, przez anons w gazecie, zebrałam wielu pozostałych przy życiu b. żołnierzy oddziału „Barrego”, ufundowaliśmy 3 tablice pamiątkowe w kościołach, gdzie byliśmy obecni. Przyjęło nas do swojego grona Środowisko „Chrobry I”, spotykamy się 2 razy w miesiącu, cieszymy się życiem, pomagamy sobie... I coraz częściej odprowadzamy się na wieczną wartą.

BARBARA WIKTORIA LEWANDOWSKA
ps. WIRTA

Warszawa, marzec 2001 r.

- Załączniki:
- 1). oryginał "ITD" - 1978
  - 2). ksero - zaskp "Sierotel" 1943 r
  - 3). ksero - Załączniki "Gwieźdz" Barry, kwiecień 1944
  - 4). ksero : "Gawel" - obor i - listy, kwiecień 1945

[Faint handwritten signature]

l.dz. 823 NSK 2001
26 IV

[Faint, illegible handwritten text at the bottom of the page]

I/2 DOKUMENTY

- Świadectwo urodzenia i chrztu św. Nr aktu 226, W-wa 1929, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 1
- Odpis zupełny aktu urodzenia, W-wa 1929, mps, kopia, k. 1, s. 2-3
- Świadectwo dojrzałości liceum ogólnokształcącego, W-wa 1947, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 4-5
- Dyplom ukończenia studiów wyższych na Wydz. Filoz.-Społecznym UW, W-wa 1952, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 6
- Wyciąg z dokumentów PCK, W-wa 19? , mps, kopia, k. 1, s. 7
- Krankenblatt (karta choroby), 1945, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 8
- Legitymacja Medalu Wojska nr 21755, Londyn 1958, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 9
- Oświadczenie świadka J. Grossman-Rosmaniskiej, W-wa 1977, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 10
- Oświadczenie świadka ez. Sobali, W-wa 1977, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 11
- Oświadczenie świadka Cz. Sielskiej, W-wa 1977, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 12
- Oświadczenie świadka B. Malanadziej, W-wa 1977, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 13
- Zaświadczenie weryfikacyjne kół byłych żołnierzy AK, Londyn 1977, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 14
- Zaświadczenie Zbów: Du nr 605855, W-wa 1977, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 15
- Legitymacja ^{odznaki „Zasługi w dziedzinie kultury”} Nr 2060-78-6, W-wa 1978, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 16
- Legitymacja Kurzia AK Nr 25261, Londyn 1982, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 17
- Legitymacja odznaki „za zasługi w rozwoju woj. piłskiego”, Piła 1985, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 18
- Legitymacja Kurzia Kawalerskiego OOP, W-wa 1987, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 18
- Legitymacja 322AK nr 033752, W-wa 1992, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 19
- Zaświadczenie Udsk i OSR, W-wa 1993, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 20
- Legitymacja Kurzia Partyzanckiego Nr 217-94-306, W-wa 1994, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 21
- Legitymacja Medalu za W-wę 1939-1945 nr 217-94-738, W-wa 1994, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 21
- Legitymacja odznaki „Weterane Walk o Niepodległość”, W-wa 1995, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 22
- Legitymacja Wawr. Kurzia Powstańczego nr 85-82-41, W-wa 1999, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 23
- Odpis skrócony aktu małżeństwa, W-wa 1999, mps, kopia, k. 1, s. 24
- Książeczka Wopskowa seria HO 028407, W-wa 2001, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 25
- Legitymacja Zw. Powstańców Wawnańskich, W-wa 2001, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 26
- Legitymacja odznaki Pamiątkowej „Akeji Burze” nr I-22-1350, W-wa, [b.d.], mps, kopia, k. 1, s. 27

5/2/1

Nr aktu 226

ARCHIDIECEZJA WARSZAWSKA

Rz.-kat. parafia SERCA JEZUSOWEGO w Warszawie

Rok 1929

Świadectwo urodzenia i chrztu św.

WYDRANE NA ZASADZIE KSIĄG METRYCZNYCH

Zaświadcza się, iż Barbara-Wiktoria Sewandowska

urodził 9 się w Warszawie przy ulicy dominywskiej dnia 16-go kwietnia 1929 roku pod Nr 19 tysięcy dziewięćset dwudziestego dziewiętego 1929 roku

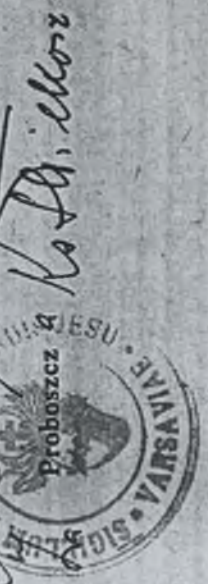
z ojca Wiktora

z matki Maryanny z Budnyjejaków

Data Chrztu Św. 21-go kwietnia 1929 roku

Zgodność powyższego świadectwa z oryginałem stwierdzam.

Warszawa, dnia 20 kwietnia 1929 r.

L. d. 2. 2891 WSKO2-

1/2+2

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA

Województwo..... Powiat.....
URZĄD STANU CYWILNEGO w Warszawa Praga Północ - - -
Nr VII-153/226/1929 Warszawa, dnia 21 kwietnia 1962 r.

Odpis zupełny aktu urodzenia

I. DANE DOTYCZĄCE DZIECKA:

- 1. Nazwisko Lewandowska - - - - -
- 2. Imię (imiona) Barbara Wiktoria - 3. Płeć żeńską - - -
- 4. Data urodzenia szesnastego kwietnia tysiąc dziewięć-
set dwudziestego dziewiątego /16.4.1929/ roku -
- 5. Miejsce urodzenia Warszawa, ul. Łomżyńska 19 - - - - -

II. DANE DOTYCZĄCE RODZICÓW:

	Ojciec	Matka
1. Nazwisko	<u>Lewandowski</u> - - - - -	<u>Lewandowska</u> - - - - -
2. Imię	<u>Wacław</u> - - - - -	<u>Marianna</u> - - - - -
3. Nazwisko ro- dowe matki	<u>XXXXXXXXXXXXXXXXXX</u>	<u>Andrzejczak</u> - - - - -
4. Zawód	<u>pracownik miejski</u> - - - - -	- - - - -
5. Data lub rok urodzenia	<u>lat 25</u> - - - - -	<u>lat 23</u> - - - - -
6. Miejsce uro- dzenia	- - - - -	- - - - -
7. Miejsce za- mieszkania w chwili urodzenia dziecka	<u>Warszawa</u> - - - - -	- - - - -

1/2/4

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY
 L. = ... da. 8. X. 1947.
 jako student ... W. dz. humanist.
 ... 92.44.

ŚWIADECTWO DOJRZAŁOŚCI
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

Lewandowska Barbara

(nazwisko i imię)

urodzona dnia 16 kwietnia 1929 r. w Warszawie
powiatu _____, województwa _____

po ukończeniu nauki w trzyletniej szkole średniej ogólnokształcącej o ustroju semestralnym zdała egzamin dojrzałości według programu wydziału _____

humanistycznego przed Państwową Komisją Egzaminacyjną, powołaną przez Kuratora Okręgu Szkolnego warszawskiego pismem z dnia 27. V. 1947 Nr IV 16892/47 w I Państw. Kated. Liceum Ogólnokształcącej w ośl. Borosłycho w Warszawie

Świadectwo niniejsze uprawnia do studiów w szkołach wyższych w myśl art. 52 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) oraz rozporządzeń, wydanych w związku z wykonaniem tego artykułu ustawy.

w Warszawie, dnia 20 czerwca 1947 r.

Nr 46.

PRZEWODNICZĄCY
PAŃSTWOWEJ KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

S. Litwin

CZŁONKOWIE
PAŃSTWOWEJ KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

S. Jankowski
S. Litwin
A. Jankowska

20 zgodności
z oryginałem

100
1/3

Lewandowska Barbara

(nazwisko i imię)

otrzymał a następujące oceny roczne w klasie II liceum i na egzaminie:

religia	_____
język polski	bardzo dobry
język łaciński	bardzo dobry
język niemiecki	dobry
historia	bardzo dobry
zagadnienia życia współczesnego	bardzo dobry
biologia	bardzo dobry
fizyka z chemią i astronomią	dobry
matematyka	dobry
propedeutyka filozofii	bardzo dobry
przysposobienie wojskowe	_____
ćwiczenia ciekawe	_____
geografia z geologią	dobry

przedmioty nadobowiązkowe:

_____

X. Kwiatkowska
DYREKTOR — PRZEŁOŻONA

20 z podłazi

Skala ocen: bardzo dobry, dobry, dostateczny.

ps

3/2/6

DYPLOM UKOŃCZENIA STUDIÓW WYŻSZYCH

Odpis

UNIwersytet warszawski

Nr 275/9244/53

DYPLOM

Ob. Lewandowska Szymczyk Barbara
urodzona dnia 16 kwietnia r. 1929
w Warszawie
odbyła w latach 1947/48-1951/52 studia
wyższe ----- na Wydziale
Filozoficzno - Społecznym

UNIwersytetu warszawskiego

Barbara Lewandowska Szymczyk
Własnoręczny podpis

zgodnie z oryginałem
w okresie pedagogiki
i uzyskała stopień magistra
filozofii

7. IX 1953
Rektor
prof. dr Stanisław Turski

Dziekan
prof. dr Ryszard Wroczyński

Warszawa, dnia 9 grudnia 1952 r.

POLSKI CZERWONY KRZYŻ
ZARZĄD GŁÓWNY

BIURO INFORMACJI I POSZUKIWAŃ

Nr. B. Inf. 62126/P

Konto w NBP IV Oddział Miejski
Nr 1528-9-46507

Warszawa, dnia 1
Mokotowska 14. Tel. 28-52-01
Adres pocztowy Warszawa 10, skrytka poczty

Odpowiedź na pismo

Nr ..... z dnia .....

WYCIĄG Z DOKUMENTÓW

Nazwisko LEWANDOWSKA ----- Imiona Barbara -----
 Data urodzenia 16.IV.1929r. ----- Miejsce urodzenia Warszawa -----
 Imiona rodziców Wacław i Maria z d. Andrzejczak ----- Zawód uczenica -----
 Ostatni adres : Warszawa, ul. Ks. Janusza 7-62 -- Stopień strzelec -----
 i przydz. wojsk. 15 p.p. A.K.
 Data ~~przekazania~~ wzięcia do niewoli 1944r. ----- w ----- przez -----
 Data przekazania X.1944r. ----- z -----
 Do Szpitala dla Jeńców Wojennych ----- przez -----
 w Zeithain -----
 Numer ~~jeńca~~ 107186 ----- kategoria jeńca jeńiec wojenny w -----
 niemieckiej -----
 Przeniesienia: 30.X.1944r. - Stalag IV-B. -----
 Ostatnia wzmianka w dokumentach: 16.V.1945r. wyjechała do kraju. -----

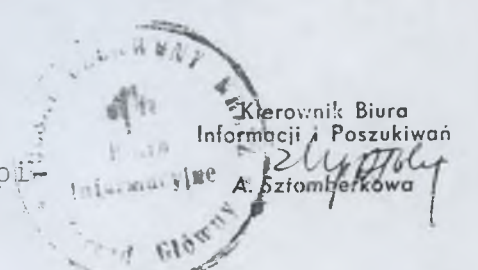
Uwagi: Wyżej wymieniona została zarejestrowana 25.VI.1945r. w Polskim
 nym Krzyżu w Warszawie jako powracająca z niewoli niemieckiej
 lagu IV-B, nr. jeńca 107186.

Podstawa:
1.str.PCK-5003

Adresat:
Pani
Barbara SZYMCZYK
ul. Paryska 31 m.14
03-945 Warszawa

W załączeniu przesyłamy historię choroby ze szpi-
 tala w Zeithain i jednocześnie informujemy, że
 nie pozostawiamy odpisu.

zał.:1

1/2/19

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

LEGITYMACJA Nr 21755

Stopień imię, nazwisko strz.....

SZYMCZYK z d. LEWANDOWSKA
BARBARA ps. "MAŁA BASIA"

Oddział AK "WIRTA"

Odnaczony został
po raz 1 1 2

Medalem Wojska

Podstawa: Zarządzenie Szefa Sztabu

z dnia 1 sierpnia 1948

Londyn dnia 15 sierpień 1948

Chełmska 18A m29, 00-725 W-wa

(Nazwisko, imię, pseudonim i adres składającego oświadczenie)

OŚWIADCZENIE ŚWIADKA

Ja, jako uczestnik(ce) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową od — do): Powstania Warszawskiego oraz jako były jeńiec obozów jeńców wojennych: Lamsdorf - do 30.X.1944, Zeithain- do 16.V.

świadomy(a) odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa karnego za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów, legitymujący(a) się dowodem osobistym seria i numer .....

SJ 6084682 ....., wydanym dnia 01.II. ....., 1967 r. przez KDMO. Warszawa Mo.

o s w i a d e c z a m:

że Ob. Barbara Szymczyk z d. Lewandowska, syn (córka) Wacława i Marianny urodz. dnia 16.IV. ....., 1929 roku w Warszawie .....

jest mi znany(a) osobiście jako uczestnik(ce) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową oraz okoliczności, w których świadek zetknął się z otrzymującym(ą) oświadczenie i czasokres od — do): były żołnierz AK z powstania warszawskiego oraz jako jeńiec wojenny obozów: Ożarów - przejściowo, Lamsdorf - do 30.X.1944, gdzie obie ciężko chorowałyśmy na szkarlatynę a od 30.X.1944 do 16 maja 1945 byłyśmy w tym samym baraku w Stalagu IV w Zeithain k. Muelberg. Z Lamsdorfu do Zeithain również jechałyśmy tym samym transportem.

Wyżej wymieniony(a) posiadał(a) pseudonim "Basia", "Wirta" ....., i pełnił(a) funkcję — brał(a) udział (w tej części opisuje się: przebieg służby i działalność w okresie bezpośredniego udziału w walkach wolnościowych, pełnioną funkcję, stopień wojskowy, w jakich był(a) oddziałach, grupach, placówkach, pod którym dowództwem, kierownictwem, udział w akcjach bojowych i innych, w jakich miejscowościach, nazwa obozu itp. wszelkie zmiany i czasokres od — do): Barbara Szymczyk z domu Lewandowska była ze mną we wszystkich wymienionych obozach, w takiej samej sytuacji i ty samych barakach, co ja. "Wirta" miała nr jeńca 107186, a ja - 107188. Wiem, że na Starówce wyżej wymieniona była ranna w głowę odłamkami, a w obozie razem byłyśmy przez przeszło 4 miesiące chore na szkarlatynę. Po wyzwoleniu Stalagu IVB w Zeithain k. Muelberg przez Armię Czerwoną, obie, tym samym pierwszym zorganizowanym transportem, wyruszyłyśmy 16 maja 1945 r do Polski.

Jeżeli świadek jest członkiem ZBoWiD, powinien wpisać numer legitymacji członkowskiej 45434 ....., wydanej przez Zarząd Okręgu w Warszawie .....

Prawdziwość powyższych danych stwierdzam własnoręcznym podpisem

(Irena ROSMAŃSKA)

(Nazwisko, imię, stopień wojskowy, funkcja, stanowisko)

H-wa ul Krasinskiego 23 m 5
(Nazwisko, imię, pseudonim i adres składającego oświadczenie)

OŚWIADCZENIE ŚWIADKA

Ja, jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową od — do): Łącznik Ruchu Oporu zgrupowania „Sosna” oddział Barrego od 1-III do 2-V-1944r.
świadomy(a) odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa karnego za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów, legitymujący(a) się dowodem osobistym seria i numer SJ 5118459 wydanym dnia 18 września 1964 r. przez K.D.M.O. H-wa

o s w i a d c z a m :

że Ob. Szymczyk Barbara syn (córka) Wacława i Maria
urodz. dnia 16 kwietnia 1929 roku w H-wie

jest mi znany(a) osobiście jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową oraz okoliczności, w których świadek zetknął się z otrzymującym(cą) oświadczenie i czasokres od — do): ob. Szymczyk Barbara zni od pierwszych dni Powstania warszawskiego, która wraz z innymi w oddzie Barrego jako sanitariuszka brała czynny udział w akcjach bojowych. Po kapitulacji została wywieziona do obozu jako jeńca wojenny.

Wyżej wymieniony(a) posiadał(a) pseudonim „Basia” i pełnił(a) funkcję — brał(a) udział (w tej części opisuje się: przebieg służby i działalność w okresie bezpośredniego udziału w walkach wolnościowych, pełnioną funkcję, stopień wojskowy, w jakich był(a) oddziałach, grupach, placówkach, pod czym dowództwem, kierownictwem, udział w akcjach bojowych i in.nych, w jakich miejscowościach, nazwa obozu itp. wszelkie zmiany i czasokres od — do): Basia jako sanitariuszka brała czynny udział w zdobywaniu Ratusza, więzienia na Damiłowskiej i w walkach na Starym Mieście - następnie w Śródmieściu. gdzie w grupie „Orzechy” naszego zgrupowania choć bardzo mało wykazała i nadprzyrodzonym poświęceniem - brała udział w udzielaniu pomocy rannym kolegom na brykadach. Sama będąc ranna i głowę do góry dala imyła rannym i podtrzymywała ich na duchu. Po kapitulacji Powstania wywieziona do obozu jako jeńca wojenny.

Jeżeli świadek jest członkiem ZBoWiD, powinien wpisać numer legitymacji członkowskiej 26388 wydanej przez Zarząd Okręgu w Warszawie
Zaśw. K. w. W. Nr. 406640

Własnoręczność podpisu świadczonego się:

[Podpis]
(pieczęć i podpis odpowiedniej Komisji lub Zarządu ZBoWiD)

Prawdziwość powyższych danych stwierdzam własnoręcznym podpisem

Jobata Buntow Jura
(Nazwisko, imię, stopień wojskowy, funkcja, stanowisko)

Czesława Helsta „Nina” Marnawa, dnia 2. II 1977 r. 1/2/12
Warszawa Świerbskiego 6 z 54 (miejscowość)
(Nazwisko, imię, pseudonim i adres składającego oświadczenie)

OŚWIADCZENIE ŚWIADKA

Ja, jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową od — do): powstania warszawskiego, sanitariuszki 19 grup, Sosna Oddz. Barrego
świadomy(a) odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa karnego za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów, legitymujący(a) się dowodem osobistym seria i numer 54 2791853 wydanym dnia 3 kwietnia 1964 r. przez KOMO Warszawa

o s w i a d c z a m:

że Ob. Barbara Sywoczyk syn (córka) Wacława i Marii
urodz. dnia 16 IV 1929 roku w Warszawie

jest mi znany(a) osobiście jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową oraz okoliczności, w których świadek zetknął się z otrzymującym(ca) oświadczenie i czasokres od — do): powstania warszawskiego bypisy sanitariuszki w oddz. Barrego 19 grup, Sosna. Nazwę kwateronową była Grania Jarosze na Stawie jak i w Śródmieściu

Wyżej wymieniony(a) posiadał(a) pseudonim Basia i, Birta i pełnił(a) funkcję — brał(a) udział (w tej części opisuje się: przebieg służby i działalność w okresie bezpośredniego udziału w walkach wolnościowych, pełnioną funkcję, stopień wojskowy, w jakich był(a) oddziałach, grupach, placówkach, pod którym dowództwem, kierownictwem, udział w akcjach bojowych i in. w jakich miejscowościach, nazwa obozu itp. wszelkie zmiany i czasokres od — do): Od parzystu powstania bypisy w ramach m. imi: Rakusa, Bielańska-Bauk Szwajtkowich Kosciół Górniozowy, Szoty, Kosciół św. Jacha, Aralixuu Plut Dacnych, 2 obeluzjone x rannym, przybył w Warszawie do Śródmieścia. Tu był sanitariusz na punkcie szpitalnym róg Łgoda i Szoty. Po kapitulacji nymieriona do obozu. Basia była ranna w głowę po malocie na Kosciół G.

Jeżeli świadek jest członkiem ZBoWiD, powinien wpisać numer legitymacji członkowskiej 13884/45 wydanej przez Zarząd Okręgu w Warszawie

**ZWIĄZEK BOJOWNIKÓW
o WOLNOŚĆ I DEMOKRACIĘ**
Stowarzyszenie w sprawie wolności
Kole Nr 2
Kole Nr 2
W-wa Śródmieście-Północ
ul. Rutkowskiego 16
Pieczęć i podpis odpowiednich władz
lub Zarządu ZBoWiD

Prawdziwość powyższych danych
stwierdzam własnoręcznym podpisem
Łucjola Czesława
(Nazwisko, imię, stopień wojskowy,
funkcja, stanowisko)

Malinowicz Barbara
01-785 W-wa, ul. Bromiewskiego 6a86

Warszawa, dnia 3 lutego 1977

(Nazwisko, imię, pseudonim i adres składającego oświadczenie)

I/2/13

OŚWIADCZENIE ŚWIADKA

Ja, jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową od — do): Armia Krajowa od IX-1942 wraz z Powstaniem Warszawskim - do X-1944r

świadomy(a) odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa karnego za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów, legitymujący(a) się dowodem osobistym seria i numer 54 5133487 wydanym dnia 20 listopada 1964 r. przez KDMO-Warszawa

o ś w i a d c z a m:

że Ob. Szymczyk Barbara Wiktor Wacława i Maria
urodz. dnia 16 kwietnia 1929 roku w Warszawie

jest mi znany(a) osobiście jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową oraz okoliczności, w których świadek zetknął się z otrzymującym(cą) oświadczenie i czasokres od — do): Powstania Warszawskiego od 1.VIII - 1.X.1944r razem byliśmy w zgru podawia npr. Sosny, Ciekciai Barry'ego / Włodzimierz Kozakiewicz / w sierpniu na Starym Mieście, we umiesiu w Śrochmiesiu.

Wyżej wymieniony(a) posiadał(a) pseudonim Basia-Warta i pełnił(a) funkcję — brał(a) udział (w tej części opisuje się: przebieg służby i działalność w okresie bezpośredniego udziału w walkach wolnościowych, pełnioną funkcję, stopień wojskowy, w jakich był(a) oddziałach, grupach, placówkach, pod którym dowództwem, kierownictwem, udział w akcjach bojowych i innych, w jakich miejscowościach, nazwa obozu itp. wszelkie zmiany i czasokres od — do): sanitariuszka w stopniu strzelca znana mi pod panieńskim nazwiskiem Lewandowska była ze mną w obronie: Ratusza, Koszule Garnizonowe przy ul. Długiej 15, w Sędach Apelacyjnych na pl. Krasińskich, oraz po miejscu Karatani w Śrochmiesiu punkt opatunkowy w 2godaj złoty. Wyżej wymieniona u nasie bombardowana kulią Garni została ranna w głowę od Amikanii.

Jeżeli świadek jest członkiem ZBoWiD, powinien wpisać numer legitymacji członkowskiej 39/T-7044 wydanej przez Zarząd Wojewódzki w Warszawie

ZBIÓRKA INWALIDÓW WOJENNYCH PRL

Stwierdzenie i podpis potwierdza się:

ZARZĄD DZIELNICOWY

Warszawa - Żoliborz

01-514 Warszawa, Pl. Inwalidów 2

tel. 39-08-61

(pieczęć i podpis odpowiednich władz lub Zarządu ZBoWiD)

Prawdziwość powyższych danych stwierdzam własnoręcznym podpisem

Malinowicz

(Nazwisko, imię, stopień wojskowy, funkcja, stanowisko)

3/2/14

KOŁO BYŁYCH ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
POLISH HOME ARMY EX-SERVICEMEN ASSOCIATION
240, KING STREET, LONDON, W6 0RF

L. dz. 6768/77

25.10.1977

Our ref.

ZASWIADCZENIE WERYFIKACYJNE

/Wyciąg z akt personalnych/

LEWANDOWSKA Barbara, ur. 16.IV.1929 w Warszawie.
Córka Wacława i Marianny.

Łączniczka A.K.

Ps.: "Basia" - "Mała Basia" - "Wirta".

Przydział: Warszawa.

Odbyła służbę wojskową w Szarych Szeregach A.K.

Przebieg służby:

IX.1942- Zaprzysiężona w Szarych Szeregach
Warszawie.

IX.1942- 31.VII.1944- Przydzielona do Drużyny Harcerskiej
Przeszkolenie Sanitarne - Łączność
Czynny udział w kolportażu tajnej
prasy na terenie Warszawy.

L.VIII.1944-5.X.1944- Czynny udział w Powstaniu Warszawskim:
na: Placu Teatralnym, Bielańskiej,
Miodowej. Przeszła do Śródmieścia.
Pełniła różne funkcje w Oddziale
i w szpitalach powstańczych.

5.X.1944- V.1945- Po kapitulacji Warszawy przebywała
w obozach jenieckich: Lamsdorf i
Zeithain Stalag Nr.IV B.
Uwlniona przez Wojska Alianckie.

Odznaczona: Krzyżem A.K.
Medalem Wojska.

Za zgodność:

GŁÓWNA KOMISJA WERYFIKACYJNA A.K.

Czeki i przekazy pieniężne prosimy wystawiać na: Polish Home Army Ex-Servicemen Association

ZWIĄZEK BOJOWNIKÓW O WOLNOŚĆ
I DEMOKRACJĘ
ZARZĄD WOJEWÓDZKI

w Warszawie

W-67843

Z A Ś W I A D C Z E N I E Nr 605855

Zarząd Wojewódzki Związku Bojowników o Wolność i Demokrację stwierdza, że
Obywatel. [ka] Barbara LEWANDOWSKA

[imię i nazwisko]

syn [córka] Wacława urodzony [a]

Warszawa w 16.IV.1929 r.

[miejscowość]

[dzień, miesiąc, rok]

zamieszkały [a] w 03-945 Warszawa, ul. Paryska 31 m 14

— jest członkiem zwyczajnym ZBoWiD, nr legitymacji * 24693/45

— ~~odpowiedzialnym członkiem ZBoWiD~~

Zaświadczenie jest dokumentem stwierdzającym prawo do korzystania ze świadczeń określonych w Ustawie z dnia 23 października 1975 r. „o dalszym zwiększeniu świadczeń dla kombatanów i więźniów obozów koncentracyjnych” [Dz. U. Nr 34, poz. 186].

Jednocześnie stwierdza się, że w rozumieniu przepisów art. 8 tej Ustawy do okresu zatrudnienia wymienionemu [nej] zalicza się następujące okresy działalności kombatanckiej oraz okresy uwięzienia w hitlerowskich obozach koncentracyjnych:

pobyt w Obozach - od X.1944 r.

jenieckich - do IV.1945 r.

działalność w Ruchu - od IX.1942 r.

Oporu - do IX.1944 r.

[rodzaj] działalności okres od — do]

Łącznie 2 lata, 8 m-cy

Sekretarz
Zarządu Wojewódzkiego ZBoWiD
Województwa Śląskiego

podpis Sekretarza Zarządu
Wojewódzkiego ZBoWiD
i pieczęć służbowa

Sekretarz
Zarządu Wojewódzkiego ZBoWiD
województwa [płockiego]
podpis prezesa Zarządu [płockiego]
Wojewódzkiego ZBoWiD
i pieczęć służbowa

plk rez. mgr Edward NIERZI
WZWIĄZEK ZWIĄZEK BOJOWNIKÓW O WOLNOŚĆ I DEMOKRACJĘ
A.M. KRAJOWEJ
OKręgowy w... SZAWA
02-008 Warszawa, ul. Koszykowa 82b
tel. 28 74 11 w. 478

Zgodnie z oryg
stwierdza

lr Warszawa, dnia 14.X. 1977 roku

* niepotrzebne skreślić

Wzór Nr 1

WZGraż. Zam. 2698, 600 bl. 4 100x22 Edward

I/2/16

MINISTER KULTURY I SZTUKI
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ
LUDOWEJ

Ob. Barbara

SZYMCZYK-LEWANDOWSKA

Legitymacja

Nr 2060-78-6

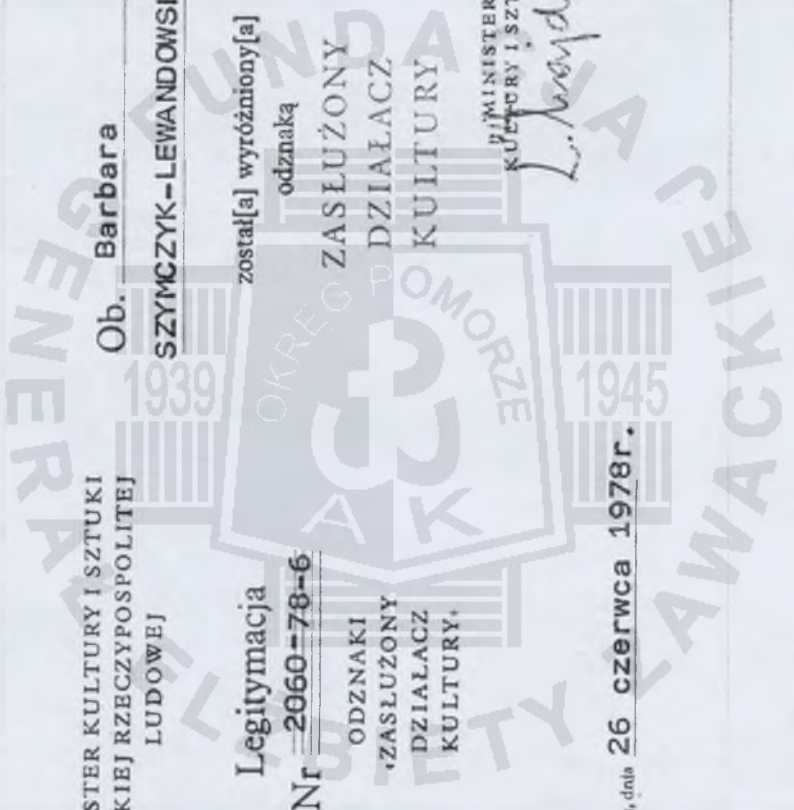
ODZNAKI
ZASŁUŻONY
DZIAŁACZ
KULTURY.

został[a] wyróżniony[a]
odznaką

ZASŁUŻONY
DZIAŁACZ
KULTURY

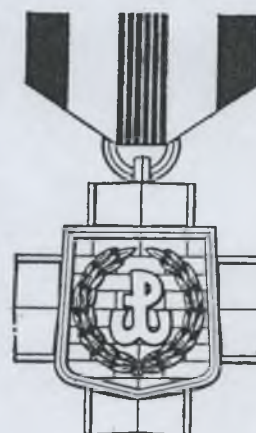
MINISTER
KULTURY I SZTUKI
L. Wajdowski

Warszawa, dnia 26 czerwca 1978r.

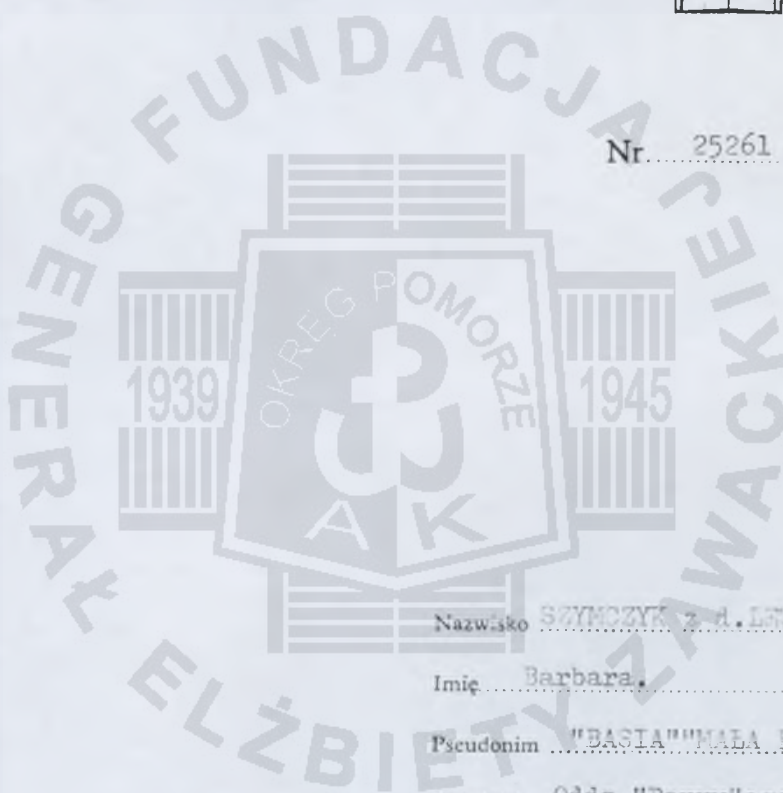

3/2/17

**LEGITYMACJA
KRZYŻA ARMII KRAJOWEJ**

Nr. 25261

Nazwisko SZYMOCZYK z d. LEWANDOWSKA

Imię Barbara

Pseudonim "BASIA" "MAŁA BASIA" "MIRTA"

Przydział Oddz. "Barry"ego

ZET. "Sosna" W-wa.

Odnaczony został

KRZYŻEM ARMII KRAJOWEJ

ustanowionym dnia 1 sierpnia 1966 roku przez
dowódcę A.K. gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego
dla upamiętnienia wysiłku Żołnierza Polski
Podziemnej w latach
1939 — 1945

Podpis: *[Signature]*
M. Dziubiński

Londyn, dnia 22/1/82

I/2/18

LEGITYMACJA NR 1369

ZA ZASŁUGI W ROZWOJU
WOJEWÓDZTWA
PILSKIEGO

PILA, DNIA 08.10 1985 R.

POSTANOWIENIEM
PREZYDIUM
WOJEWÓDZKIEJ RADY NARODOWEJ
W PILE

OB. LEWANDOWSKA
Barbara c. Wacława

WYRÓŻNIONY ZOSTAŁ

ZŁOTA

ODZNAKĄ HONOROWĄ

„ZA ZASŁUGI W ROZWOJU
WOJEWÓDZTWA PILSKIEGO”

PRZEWODNICZĄCY
WOJEWÓDZKIEJ RADY NARODOWEJ

[Signature]

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 1940-87-7

WARSZAWA

dn. 1 lipca 1987 r.

UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA

z dnia 1 lipca 1987r

odznaczony(a) został(a)

Ob. LEWANDOWSKA

Barbara c. Wacława

KRZYŻEM KAWALERSKIM
ORDERU ODRODZENIA POLSKI

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

[Signature]

1/2/19

"Basia" "Wirta"

pseudonimy

Warszawa

Określenie działalności

XV Żeńska Drużyna

Harcerek im. T.Zana

Powstanie Warszawskie:

Oddział "Barry" Zgr. "Sosna"

Światowy Związek

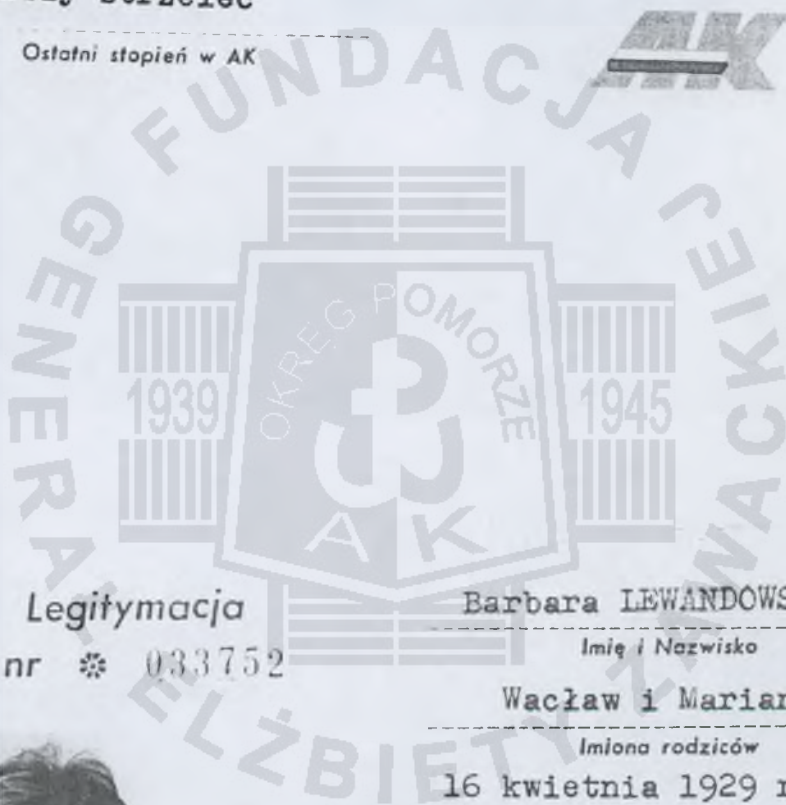
Żołnierzy

Armii Krajowej

Przydziały

starszy strzelec

Ostatni stopień w AK

Legitymacja

nr * 033752

Barbara LEWANDOWSKA

Imię i Nazwisko

Wacław i Marianna

Imiona rodziców

16 kwietnia 1929 r.

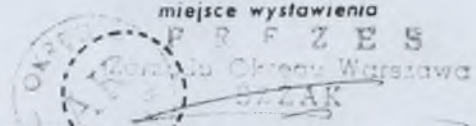
data urodzenia

Warszawa

miejsce urodzenia

Warszawa

miejsce wystawienia

28.01.1992

data

podpis

[Handwritten signature]

podpis

12/20

ZAŚWIADCZENIE

Nr 356248

URZĄD DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH

LEWANDOWSKA

Nazwisko

Barbara, Wiktoria

Imiona

16.04.1929r. Warszawa

Data i miejsce urodzenia

Niniejsze zaświadczenie uprawnia do ulg i świadczeń określonych w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U. nr 17, poz. 75 z późniejszymi zmianami).

Uprawnienie do świadczeń
FN i PKS
wg 50% zniżki

[Signature]
podpis posiadacza zaświadczenia

3.08.1993r.

Data

[Signature]
dr inż. Aleksander Frydrych

RODZAJE I OKRESY
ZALICZANE DO UPRAWNIENI
USTAWOWYCH

Okresy		Wyszczególnienie	Przepis ustawy
od	do		
09	09	Armia Krajowa	art. 2
1942	1944	Formacje Wojskowe	art. 3
10	04	Obozy jenieckie	art. 3
1944	1945		art. 3
<i>[Large handwritten letter Z]</i>			

Łącznie: lat 2 miesięcy 8

Zmiana: lat ..... miesięcy .....

Adres zamieszkania

03-945 Warszawa
ul. Paryska 31 m 14.

Z upoważnienia Naczelnika Urzędu
d/s Kombatantów i Osób Represjonowanych

[Signature]
dr inż. Aleksander Frydrych

4-67843

2/2/21

RZECZPOSPOLITA POLSKA

POSTANOWIENIEM

z dnia 20 grudnia 1994r.

Pani LEWANDOWSKA

Barbara c.Wacława

odznaczony/a został/a

LEGITYMACJA

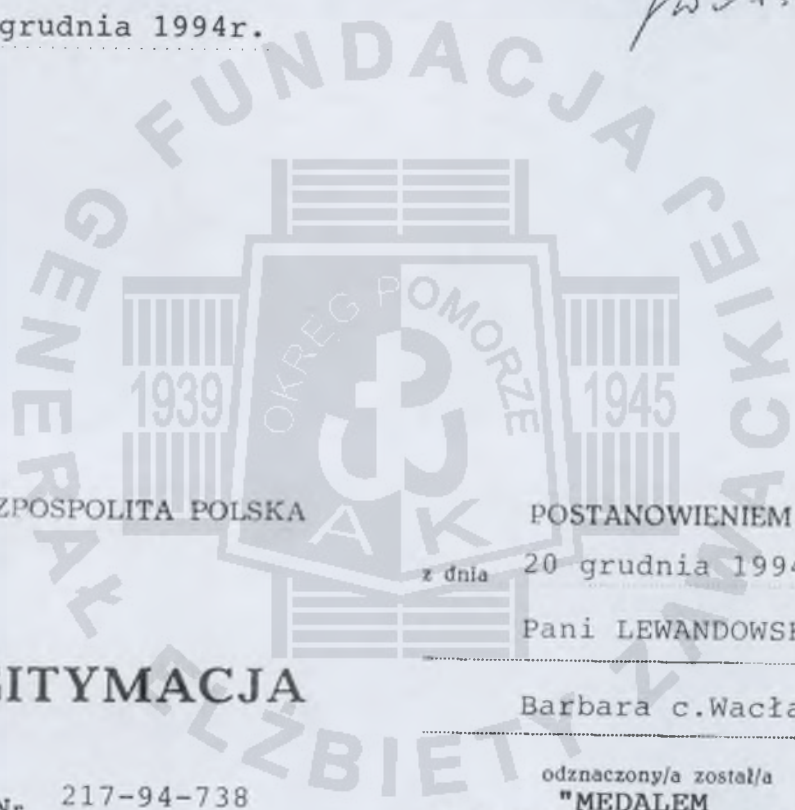
Nr 217-94-306

KRZYŻEM PARTYZANCKIM

Warszawa

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 20 grudnia 1994r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA

POSTANOWIENIEM

z dnia 20 grudnia 1994 r.

Pani LEWANDOWSKA

Barbara c.Wacława

odznaczony/a został/a

"MEDALEM

ZA WARSZAWĘ 1939-1945"

LEGITYMACJA

Nr 217-94-738

WARSZAWA

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 20 grudnia 1994 r.

11-6/22

KIEROWNIK
URZĘDU DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH
SEKRETARZ STANU

przypisuje
Panu (Pani) **BARBARZE**
LEWANDOWSKIEJ

ODZNAKĘ
WETERANA WALK
WŁASNOŚĆ

[Handwritten signature]

Warszawa, dnia ... 1995 r. SEKRETARZ STANU

L.dz. 2831 WSK 02.

RZECZPOSPOLITA POLSKA

UCHWAŁA
RADY PAŃSTWA

z dnia 8 grudnia 1982 r.

1/2/23

LEGITYMACJA
WTÓRNIK/A

Pani LEWANDOWSKA

Barbara c. Wacława

odznaczona została

Nr 85-82-41

**WARSZAWSKIM KRZYŻEM
POWSTAŃCZYM**

Warszawa

DYREKTOR
BIURA KADR I ODZNACZEŃ
KANCELARII PREZYDENTA RP

Dnia 28 lipca 1999 r.

Stępczowski.

RZECZPOSPOLITA POLSKA

URZĄD STANU CYWILNEGO w Warszawie Oddział Praga
Województwo mazowieckie Południe

12/24

Odpis skrócony aktu małżeństwa

I. DANE DOTYCZĄCE OSÓB ZAWIERAJĄCYCH MAŁŻEŃSTWO:

	Mężczyzna	Kobieta
1. Nazwisko	Szymczyk-----	Lewandowska-----
2. Imię (imiona)	Jan Stanisław----	Barbara Wiktoria--
3. Nazwisko rodowe	Szymczyk-----	Lewandowska-----
4. Data urodzenia	05 czerwca 1927--	16 kwietnia 1929--
5. Miejsce urodzenia	Warszawa-----	Warszawa-----

II. DANE DOTYCZĄCE DATY I MIEJSCA ZAWARCIA MAŁŻEŃSTWA:

1. Data 06 września tysiąc dziewięćset czterdziestego
dziewiątego roku----- 2. Miejsce Warszawa-----

III. NAZWISKO NOSZONE PO ZAWARCIU MAŁŻEŃSTWA:

1. Mężczyzny Szymczyk-----
2. Kobiety Szymczyk-----
3. Dzieci Szymczyk-----

IV. DANE DOTYCZĄCE RODZICÓW:

A. Ojciec		
1. Imię (imiona)	Zygmunt-----	Wacław-----
2. Nazwisko rodowe	Szymczyk-----	Lewandowski-----
B. Matka		
1. Imię (imiona)	Stanisława-----	Marianna-----
2. Nazwisko rodowe	z Berkałów-----	Andrzejczak-----

V. ADNOTACJE O USTANIU LUB UNIEWAŻNIENIU MAŁŻEŃSTWA:

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi wyrokiem z dn. 03.08.1979 Sygn. akt. RVIC610/79 orzekł rozwód. Rozwiedziła powróciła do nazwiska

Poswiadcza się zgodność powyższego odpisu "Lewandowska" z treścią aktu małżeństwa Nr VI-915/49

Miejsce na opłatę skarbową

data 02 GRU. 1999
INSPEKTOR KIEROWNIK
Urząd Stanu Cywilnego
Hanna Trzosińska

Wolne od opłaty skarbowej sprawach: ...

I/2/25

KSIAZECZKA WOJSKOWA

Seria: HO 028407

Fotografia
o wymiarach
3x4 cm

podpis posiadacza księżeczki

podpis posiadacza księżeczki

Nr ewidencyjny

21910411603023

HO 028407
LEWANDOWSKA

nazwisko

nazwisko

BARBARA-WIKTORIA

imiona

Wacław-Marianne

imię ojca i matki

16 kwietnia 1929.

data urodzenia

Warszawa

miejsce urodzenia oraz gmina i województwo

KSIAZECZKĘ WYDANO

20 kwietnia 2001.

data wydania

WZKU W-ve Praga Pld

nazwa WZKU (numer jednostki wojskowej)

podpis wydającego

- 3 -

1. Stopień wojskowy

Podporucznik

stopień

Rozkaz (personalny)

Post. Prezydent RP

Rozkaz (personalny)

H.M. 21.2001

17.5.2001

nr z dnia

mp.

podpis

mp.

podpis

stopień

Rozkaz (personalny)

nr z dnia

mp.

podpis

stopień

Rozkaz (personalny)

nr z dnia

mp.

podpis

stopień

Rozkaz (personalny)

nr z dnia

mp.

podpis

stopień

Rozkaz (personalny)

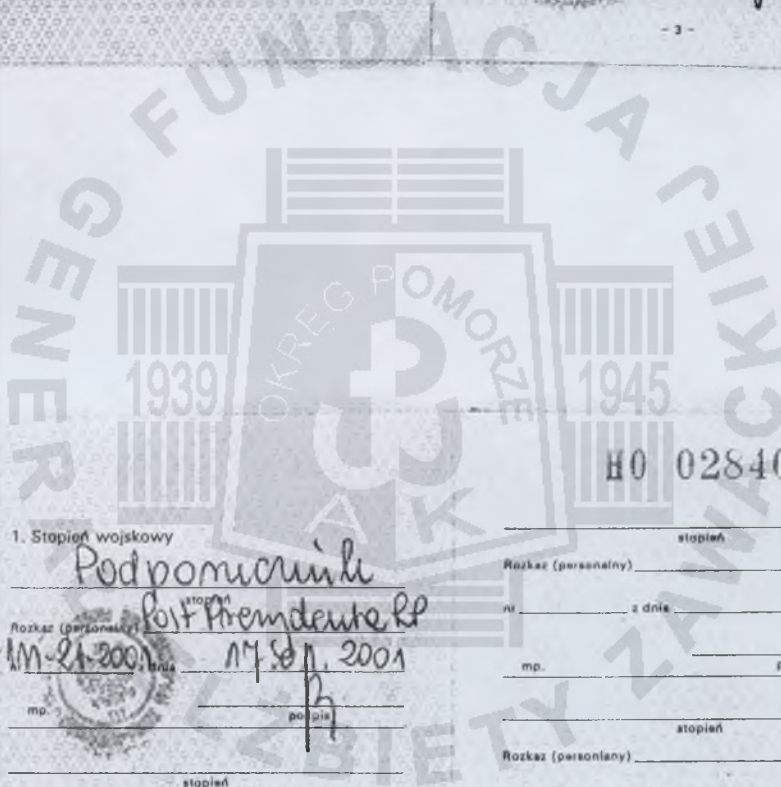
nr z dnia

mp.

podpis

- 4 -

- 5 -

HO 028407

Związek Powstańców Warszawskich
Zarząd Główny

LEGITYMACJA Nr .....4389.....

Barbara Lewandowska
(imię i nazwisko)

Wacław, Marianna
(imię rodziców)

16.04.1929r. Warszawa
(data i miejsce urodzenia)

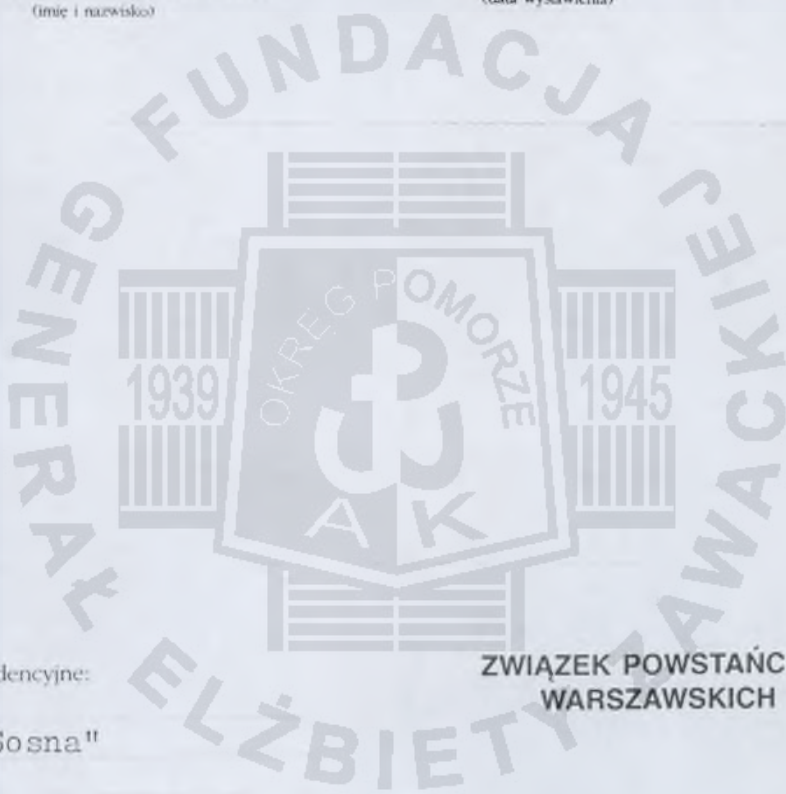
03-945 Warszawa
(adres - nr kodu - miejscowość)

ul. Paryska 31 m 14
(ulica - numer domu i mieszkania)

jest członkiem
zwyczajnym

17.05.2001r.
(data wystawienia)

Zmiany ewidencyjne:

"Sosna"

ZWIĄZEK POWSTAŃCÓW
WARSZAWSKICH

Powierdzenie wpłaconych składek członkowskich:

1996	1997	1998	1999
2000	2001	2002	2003

LEGITYMACJA CZŁONKOWSKA

I/2/26

T/2/27

RZECZPOSPOLITA POLSKA

LEGITYMACJA

ŻOENIERZA AK
•AKCJA BURZA•
Nr 22-1350

KOMITET ORGANIZACYJNY 50-lecia
POWSTANIA WARSZAWSKIEGO

I
•AKCJI BURZA•
POD PROTEKTORATEM
PREZYDENTA
RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ

przyznaje:
**Barbarze
LEWANDOWSKIEJ**

ODZNAKĘ PAMIĄTKOWĄ
•AKCJI BURZA•

pieczęć

Sekretarz Stanu

II MATERIAŁY UZUPEŁNIAJĄCE RELACJĘ.

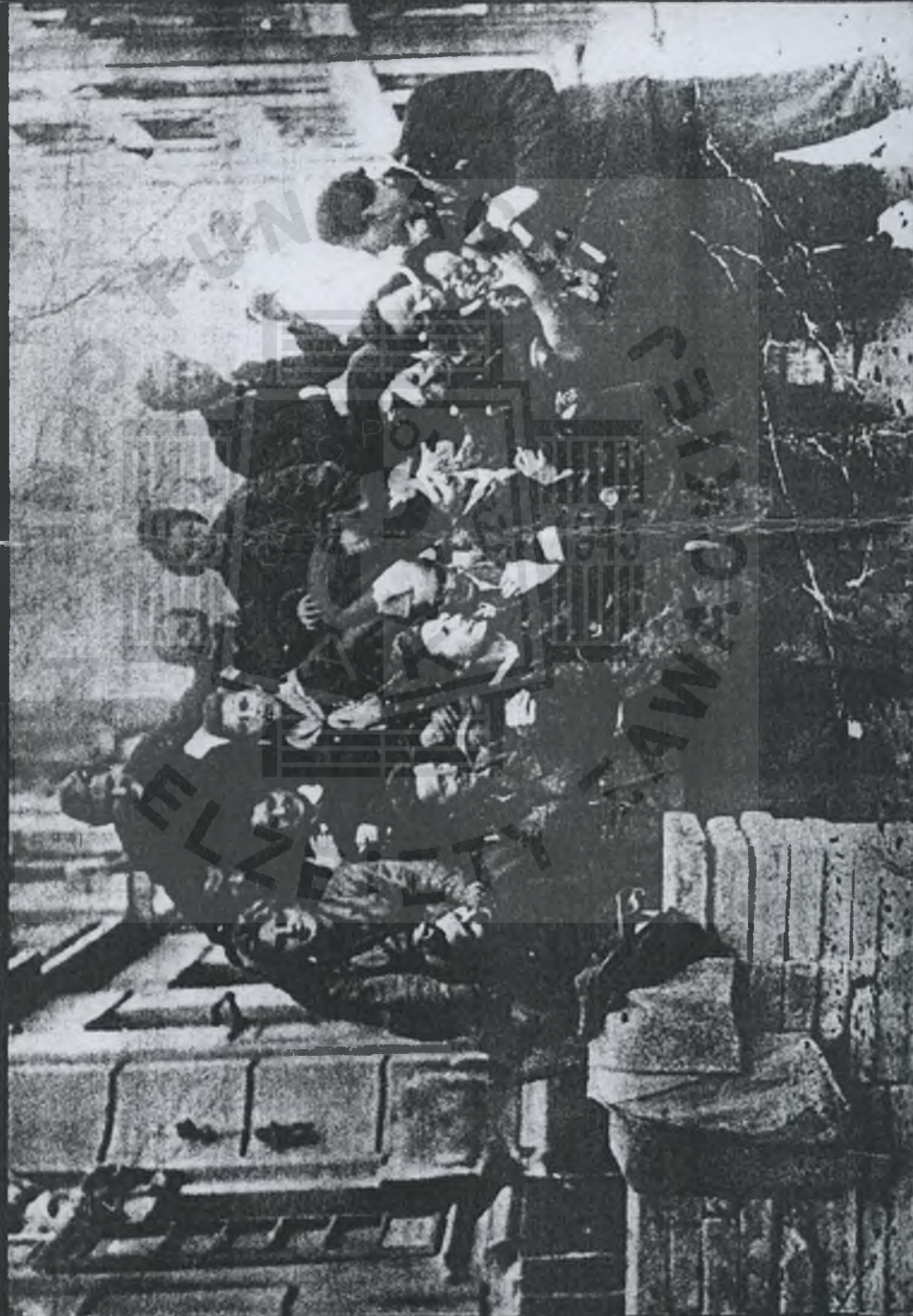
- P. Pozezycki, „Ogłoszenie drobne”, JTD, 6 VIII 1978 nr 32 (824),
Iksevol, t. 3, s. 1-3.
- ślady w publikacjach o udziale B. Lewandowskiej w Powstaniu
Warszawskim, W-wa 2002, mps, kopia, k-l, s. 4

ITD - 6 sierpnia 1978 nr 32 (924)

III/4

(IA) Wrzesień - Zgoda róg Złotej. W centrum, w jasnej chuście na szyi - „Wirta”, na lewo od niej od strony widza - „Nina”, na prawo - „Marysia”, najwyżej - łączniczka „Grażyna”. Zdjęcie z archiwum Czesławy Sielskiej.

OGŁOSZENIE DROBNE

W „Życiu Warszawy” z 31.I. 1977. w rubryce „Różne” —
gdzie M. Lechowicz poleca pa-
sy przepuklinowe, B. Lawicka
poszukuje psa o grzbiecie, łbie
i ogonie czarnym a brzuchu
i łapach białych, zaś mieszka-
niec Uski wspólnika do sma-
żalni ryb przylatarni morskiej —
anons:

Poszukuję współuczestni-
ków Powstania Warszawskie-
go. Sierpień — zakrystia kapli-
cy Kościoła Garnizonowego:
Hanna Majewska, Andrzej Zel-
dler, Andrzej Babicz, Zbyszek
narzeczony Danusi Lewickiej;
wrzesień — suterena Zgoda
róg Złotej; łączniczka „Graży-
na” (przy mjr. Barrym), Ama,
Basia z mężem Wiesławem,
Nina, Marysia, Panterka z La-
msdorf i in. Barbara Lewan-
dowska, tel. 17-67-65, Pary-
ska 31 m. 14, 03-945 War-
szawa.

W ponad rok od ukazania się
tego ogłoszenia odwiedzam
Barbarę Lewandowską w re-
dakcji „Misia”, którą kieruje:
— Odnaleził się?

— Z tych, których wymieni-
łam, tylko Irena Halicka (łącz-
niczka „Grażyna”), Hanna Za-
wadzka-Dziarska (w ogłosze-
niu mylnie przypisałam jej na-
zisko Majewska) oraz „Nina”
— Czesława Sielska, a poprzez
nią — Marysia Kowalewska.
Faktycznie zgłosiło się jednak
około trzydziestu osób, często
tacy, którzy ani mnie nie pa-
mięta, ani ja ich nie potrafi-
łam sobie pokójczyć. Po pro-
tu — też tam wtedy byli.

Czekałam na ten moment —
mówi Hanna Dziarska — z pod-
świadomym pragnieniem, ale
i lękiem — czy aby nastąpi. To
trudno wysłowić: czeka się
i wątpli... Ogłoszenie odnalazła
córka. Zadzwoniłam natych-

miast. I wtedy obawa: czy się
aby rozpoznamy? przecież to
tylko lat... „Basiu — mówię do niej
— na wszelki wypadek spotkał-
my się u mnie w domu”

Czesława Sielska dowier-
dziła się o anonisie od krewi-
nych. I to samo: „Jak my się
rozpoznamy? Więc pierwszy
spotkanie też w prywatnym
mieszkalu.”

★

Miały wtedy po kilkanaście
lat zaledwie były żołnierkami.
Dziś Marysia jest ekspedient-
ką w PDT na Pradze, Hanka —
dentystką, Czesława — z-cią
kierownika w Centrali Kolpor-
tażu Prasy i Wydawnictw, Bar-
bara — redaktor naczelna naj-
sympatyczniejszego pisma
w kraju. Do czasu anonisu mi-
jały się na ulicy pewnie nieraz
— nie rozpoznane i nie rozpo-

znając, mimo że większość
z nich takiego spotkania pra-
gnęła. A zdarzało się i tak, że
lek bywał silniejszy od odwagi
przywitania się z towarzy-
szem walki. Odwracanie głów,
mijanie się jak obcy...

Gdy po upadku Powstania
opuszczały Warszawę, umó-
wiły się rozchodząc w niewia-
dome, że po wojnie spotkają
się któregoś 1 sierpnia o 17 tu,
gdzie się rozstają: Zgoda róg
Złotej.

— Nie przypuszczaliśmy
jednak — mówi Maria Kowale-
wska — że Warszawa po woj-
nie zrównana będzie z ziemią.
Do spotkania nie doszło.

★

1 sierpnia 1944.
Maria: stawia się przed Ra-
tuszem o 16.30, zgodnie z roz-
kazem.

Barbara: wybuch Powstania
zasłabł ją tuż za mostem Kierbe-
dzia. Przedostała się w rejon
Ratusza, dołączyła do pierw-
szej napotkanej powstanczej
grupy

Hanka: przebiegła się w tym
czasie z torbą wypełnioną opa-
trunkami do swego punktu
w rejon pl. Grzybowskiego, do
batalionu „Chrobry”. Nie do-
tarła, została na Starówce.

Czesława: dołączyła do gru-
py w kilka dni potem, zaagito-
wana przez koleżankę szkolną.
Hankę Grzybowską; była wlas-
nie po promocji do III klasy
w konspiracyjnym gimnazjum
Żmichowskiej.

23

OGKOSZENIE DROBNE

★
Miały lat naście. Świat wydawał się prosty, zarliwość i bezinteresowność naturalne, idee – najważniejsze. „Szło się na Powstanie” – wspominają dziś. Z walówką, ciepłą bielizną, pogodnie. Szyły walczyć o Polskę – bez kalkulacji, z przekonaniem zwycięstwa, Polscy mając w sercach i umysłach, niosąc ją na ustach. O śmierci nie myślały. Poznały piekło.

● Co pamiętam? No, oczywiście, Ratusz, mennica... Jedno piętrowe nasze, na drugim Niemcy, potem znów my, i znów Niemcy. Głód. Trupy. Tam mój w życiu pierwszy papieros – zamilast jedzenia.

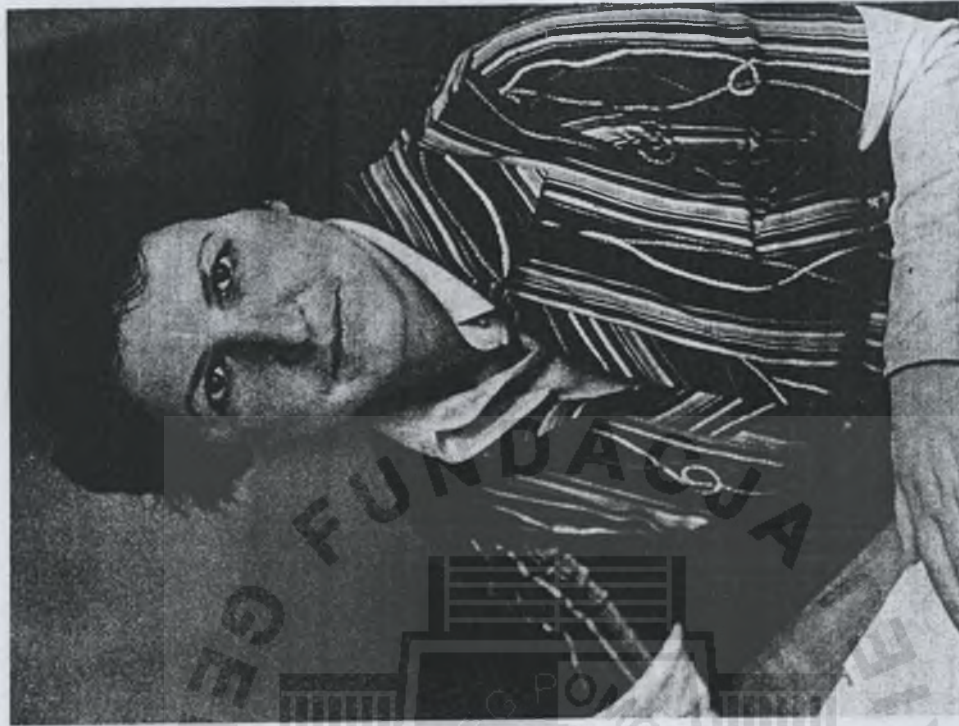
● Zdobywamy piętrowo piętrze, nie wiadomo już, kto gdzie, ani w którą stronę uciekać. Ugrzęzłam w wąskiej klatce schodowej. Bomba. Kurz. Nic nie widać. Podmucha odzucha mnie na ścianę. Myślałam, że już po mnie. Ktoś rzucił mi pod nogi karabin i krzyczy: „Strzelaj!”. Jak? Gdzie? Nie umiem.

● Słyszał pan może o tym czołgu z bombą zegarową, podstawnym przez Niemców na Kilińskiego? „Zdobylismy” go – na swoje nieszcześnie. Nie pamiętam już, ilu naszych zginęło.

● Czterech było, wjasnobrzych mundurach. Nasi wyprowadzili ich za bramę placu Ratusza, każą zdejmować buty – będzie rozwalka. Saliwa. Kawalek kości czaszki jednego z nich uderzył mnie w twarz. Tego się nie zapomina.

● Jurek „Kos” – JERZY STEFANOWSKI umierał na moich rękach. „Jurek – mówię mu – leż spokojnie, nie rzucaj się, przecież musisz żyć, choćby dla matki”. On na to: „Ja już nie mam matki”.

★
Starówka pada. Barry organizuje odprawę pożegnalną, radzi dziewczętom zdjąć mundury, zmieszać się z ludnością cywilną. Nie chcą. Czują się żołnierzami. Kanalami przechodzą do Śródmieścia.

BARBARA LEWANDOWSKA, ps. „WIRTA”: Faktycznie zjawilo się na anons około trzydziestu osób, często tacy, którzy ani mnie nie pamiętali, ani ja ich nie potrafilam sobie pokorzyć. Po prostu – też tam wtedy był.

– Co ja będę mówić, mówić można dużo, ale po co? Pewnie, że bywało różnie, a czasami – o, jak różnie! Zresztą, nie pamiętam. Ja mam sklerozę.

Wyraźnie chce zmienić temat, podsuwa mi jakies papiery:

– Tu ma pan moje dokumenty. To są dokumenty, nie gadanie. Pisma urzędowe. A mówić nie ma co, ludzie żyją, nie o wszystkim można.

Zaświadczenie PCK, legitymacje... Spomiędzy dokumentów wysuwa się aluminiowy szkaplerz z Matką Boską, sznureczkiem przytroczony do obozowej plakietki „STALAG 318 VIII F – 104825”.

– Córnka to będzie po mnie, miała.

Zamyśla się. Krótkie refleksje na temat akcji z kwatery Zgoda róg Złotej, łapanek przed bankiem – gdzie pracował, jak na Świętokrzyskiej był „żywą barykadą”, wreszcie:

– Napalańczy... Ja nie ryzykowałem. Co ja miałem ryzykować? Sprzedaliśmy dwa piące

★
Kazimierz Balary, lat również 80, to firma – konkretnie bieliznusiwe i pelny szpan. Słowo wojną wypadalo się ubierać. Po wojnie również. Jego opowieść o Powstaniu (był drugim dowódcą w zgrupowaniu Barary ego, ale de facto – jak twier-

skiemu) co rusz obfituje w dygresje na temat „eleganckiego świata”: arystokracja, dyplomaci, modelki, aktoreczki, exc-lusive i pelny szpan. Słowo o synu Mościckiego – i pół słowa na temat akcji rozbrojenia goliata ustawionego w rejonie Dworca Gdańskiego; zdanie o kapryśach Kiepurę i pół

ca mi pod nogi karabin i krzy-
czy: „Strzelaj!.. Jak? Gdzie?
Nie umiem

● Wtedy się nie myślało o sobie. Raczej o bliskich, żeby się o nas nie martwili. Pamiętam Ziuła. Jego matka przychodziła do nas, do oddziału. Błagała, byśmy go wyrzucili. Mówiliśmy mu: „Ziuku, odejdz”. Odchodził i zaraz powracał.

● Danusia Lawicka... Rodziców rozszedł jej płuca. Wtedy, moje pierwsze spotkanie z Basią – była przy noszaczach Danusi.

● 19 sierpnia: nalot stuka-sów. Ocalałam cudem – dwa żebra złamane, przebita opłucna, głęboka rana głowy. Do dziś mam nie wyjęte dwa odłamki. O 23 położono mnie na jakimś barlogu, o 15 następnego dnia operacja na stole kuchennym, oczywiście bez znieczulenia. Gdy się ócknęłam, pierwsze pytanie: „Gdzie jest Irma?” – to moja siostra. Byliśmy podczas nalotu razem. Zginęła. Po wojnie znalazłam w gruzach jej bucik.

● Zdobyliśmy Pałac Blanka. Jakiś niemiecki dowódca leży ranny, łeczy, prosi, by przysłonić mu czapką oczy od słońca. Nasuwam mu ją aż na nos.

cywilną. Nie chcą. Czują się żołnierzami. Kanalami prze-chodzą do Śródmieścia.

Padła Powstanie.
Maria przedostaje się cudem do Piastowa. Na dworcu zachodnim jacyś nieznani ludzie naciskają jej na głowę chustkę, wsuwają do ręki łopate, wciągają do wagonu pomiędzy por-wracających z Warszawy robotników.

Barbara: nie zgadza się iść z ludnością cywilną. Wybiera obóz. Larsdorf, szkarlatyna...

Hanka: w bandażu na głowie, sięgającym do kostek pią-szczu, po trzech dniach czeka-nia o głodzie, przeprowadza się nocą z 17 na 18 września na drugą stronę Wisły. Razem z ubraniem waży 40 kg.

Czesława: idzie z ludnością cywilną na Dworzec Zachodni. Na Żbikówku, przed Prusko-wem, pociąg zwalnia nleco – razem z dwiema innymi dziew-czynami wyskakuje z wagonu.

★

Spośród długiej listy tych, którzy odpowiedzieli na anons, wynotowuję nazwiska Zygmunta Świętkowskiego i Kazimierza Balarzyego, bo „najstarsi i byli w pobliżu do-wództwa” – podpowiada mi Barbara Lewandowska.

Zygmunt Świętkowski ma dziś 80 lat, nakazuje mi uwie-rzyć, że ma skleroze:

– Napaleni... Ja nie ryzy-wiesć o Powstaniu (tyl drugi) kowałem. Co ja miałem ryzyko-wać? Sprzedalem dwa place – dzi – podlegał pik. Wachnow-przejadłem je, nie żałuję.

HANNA DZIARSKA, ps. „JĘDREK” – dwa żebra złamane, przebita opłucna, głęboka rana głowy... „Basiu – mówię do niej – na wszelki wypadek spotkajmy się u mnie w domu”

CZESŁAWA SIELSKA, ps. „NINA”: Pa-miętam, wkrótce po Powstaniu spotka-lam „Adama” w okolicach Parku Pade-rewskiego. Spiewał mi szeptem do ucha „Czerwone maki...”

KAZIMIERZ BALARY – niemożność zdecydowania co ważne, a co najważniejsze: koszty czy Powstanie. Nad wszystkim zaś – codzienność.

rzysz Broni, Szymanowski, Węgrzyn, Kulka, Paleczny, Breza, Kulisiwicz... Pamiętkowa księga peczęnie od komplementów Budrewicz też się odnotował: „Mistrzowi kolnierzyka i duszy ludzkiej – Olgierd Budrewicz”.

Dziesiątki wątków, chęć przekazania obrazów boleśnie wrytych w pamięć i – niemożność zdecydowania, co ważne a co najważniejsze. A nad wszystkim – codzienność: ciężko chora małżonka, dietetyczne obiady w „Salusie”, uciążliwe sprzątanie mieszka-

nych trzydziestu odnalezionych odeszło dwóch: X. Kulczyński i Edward Kwietniewski – porucznik „Adam”. Zgłosili się na anons uprzedzając, że nie przypominają sobie Barbary, ale gotowi są służyć jej pomocą gdyby taka była potrzebna.

Spotkałam „Adama” w kościele podczas mszy za poległych kolegów – mówi „Nina” – było to dla mnie wielkie przeżycie. Bardzo go lubiłam. Pamiętam, wkrótce po Powstaniu spotkałam go w okolicach parku Paderewskiego – śpiewał mi szeptem do ucha „Czerwone maki”. „Czerwone maki na Monte Cassino”...

Milknie, głos zatamuje się w krtni. Patrzy wzrokiem niewidzącym przed siebie. Za oknem mieszkania – Pałac Kultury i Nauki.

★
1 sierpnia każdego roku spotykają się na Powązkach przy powstanczych kwaterych. Tam nastąpiło pierwsze po latach spotkanie „Niny z łączni-

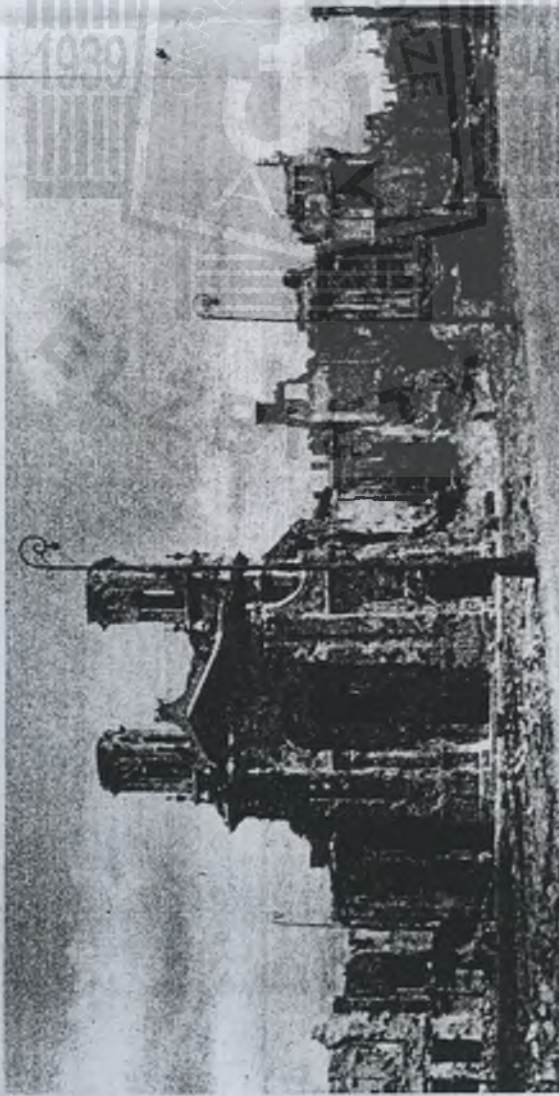

ZYGMUNT ŚWIĄTKOWSKI: Ja nie ryzykowałem. Co ja miałem ryzykować? A mówić nie ma co. Ludzie żyją, nie o wszystkim można.

Kościół Garnizonowy – widok po Powstaniu.

MARIA KOWALEWSKA, ps. „MARYSIA” – jest dziś ekspedientką w PDT na Pradze.

nia, szpada i wojenne ordery na ścianie.

Pomiędzy nami, na stole, przebitka maszynopisu z wykazem 29 żołnierzy oddziału Barry'ego, odnalezionych dzięki anonosowi Barbary Lewandowskiej. U spodu kartki informacja:

– Osoby wymienione na liście od 1 do 14 spotkały się 25.IX.77 u kol. Marii Kowalewskiej, złożyły po 200 zł na mszę za poległych, która odbędzie się w kościele św. Janka 27 X o 17.15. Nekrolog będzie zamieszczony w prasie.

Barbara Lewandowska-Szybkowa
– jednorazowy sekretarz

★

Ludzie umierają. W ciągu osmiolatniego półtora roku spośród

1 sierpnia każdego roku spotykają się na Powązkach przy powstańczech kwaterach. Tam nastąpiło pierwsze po latach spotkanie „Niny” z łączniczką „Grażyną”, tu pogrzebala ciało swej siostry Arny Hanna Dziarska.

W 1947 odnalazła ogłoszenie w gazecie, że rozpoczyna się ekshumacja mogił powstańców Starówki. Trwało to dwa tygodnie. Dwa tygodnie tragicznego rozpoznawania szczątków ludzkich, wypatrywania szafirowej spódnicy, którą Arna miała na sobie w chwili śmierci – wśród scen dantejskich, mdłym zaduchu rozkładających się ciał, wśród ludzi mdlejących, ratujących się przed torsjami wódką. Znalazła siostrę dopiero w piątej warstwie trupów, na samym dnie dołu.

Rany się bliznią, ale blizny pozostają. Czasem jest to „Drobne ogłoszenie”.

PAWEŁ POZAŻYCKI
ZDJĘCIA: ANNA MUSIAŁÓWNA

11/4

Warszawa, 16 lipca 2002 r

ŚLADY W PUBLIKACJACH

Mój udział w Powstaniu Warszawskim znalazł krótkie potwierdzenie w notkach paru książek:

1. „Szpital Powstania Warszawskiego” – Maria Wiśniewska, Małgorzata Siesicka, str. 106, wzmianka, że byłam sanitariuszką w punkcie opatrunkowym Zgoda # Złotej we wrześniu 1944 r.

2. „Wielka Ilustrowana Encyklopedia Powstania Warszawskiego”, tom IV, str. 542 „Jeńcy wojenni Powstania Warszawskiego”, - opr. Tomasz Łabuszewski, szpalta 3. w. 21. Z błędem podano mój rok urodzenia, urodziłam się w 1929 r oraz nie zamieszczono następnej listy, że ta grupa chorych kobiet nie została w Muelberg lecz od razu została zawieziona do Zeithain.

3. „Żołnierze Powstania Warszawskiego” – Robert Bielecki, wyd. „Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych” – lista 6519, str 227 („Lista 1037 kobiet wywiezionych 30. X. 1944 r Lamsdorf do Muehlberg. Na str. 249 moje nazwisko z błędnym rokiem urodzenia (powinno być 1929);

„Lista 5003A, str. 190, „Truppenkrankbuch der Polenabteilung des Reserve Lazarett (Kgf Zeithain)”, str. 190, 9 hasło od góry – moje dane z poprawnym rokiem urodzenia.

Moja pracę zawodową potwierdzają:

1. Nowy słownik literatury dla dzieci „Wiedza Powszechna” 1984, str. 212
2. „Leksykon Polskiego Dziennikarstwa”, Elżbieta Ciborska. „Elipsa” 2000 r. str. 302

Barbara Wiktoria Lewandowska

III/1 Inne materiały

- dot. rodzinny relator
- list ojca Wacława Lewandowskiego z Oświęcimia, 194?, k.2, s.1-2
- Telegram z obozu Auschwitz 1942 informujący o śmierci ojca Wacława Lewandowskiego, k.1, s.3-4

In besten Grüße an alle Verwandten
in bester Achtung

Liebesvolle Grüße in Liebe

und mit dem besten Wunsch an euch

Ich bin mit eurer Liebe bedacht

in Liebe

Herzlichen Dank

Der Brief von Mutter ist empfangen

werde mit großer Freude in acht

Der Mutter wünsche ich gute Gesundheit

Raum für Zensurtempel:

Kontrollzeichen des Blockführers:

Personennummer
Aufnahme

Konzentrationslager Auschwitz

folgende Anordnungen sind beim Schriftverkehr mit Gefangenen zu beachten:

1.) Jeder Schulstiftung darf im Monat zwei Briefe oder zwei Karten von seinen Angehörigen empfangen und an sie abgeben. Die Briefe an die Gefangenen müssen gut lesbar mit Tinte geschrieben sein und dürfen nur 15 Zeilen auf einer Seite enthalten. Gestattet ist nur ein Briefbogen normaler Größe. Briefumschläge müssen ungelutet sein. In einem Briefe dürfen nur Briefmarken à 1 Pf. beigelegt werden. Alles andere ist verboten und unzulässig. Der Beschlagnahme-Postkarten haben 10 Zeilen. Lichtbilder dürfen als Postkarten nicht verwendet werden.

2.) Geldsendungen sind gestattet. 3.) Es ist darauf zu achten, daß bei Geld- oder Postsendungen die neue Adresse, bestehend aus: Name, Geburtsdatum, und Gefangenen-Nummer, auf die Sendungen zu schreiben ist. Ist die Adresse fehlerhaft, geht die Post an den Abender zurück oder wird vernichtet.

4.) Zeilungen sind gestattet, dürfen aber nur durch die Post, wie des K L. Auschwitz bestellt werden.

5.) Pakete dürfen nicht geschickt werden, da die Gefangenen im Lager alles kaufen können.

6.) Entlassungsgesuche aus der Schutzhaft an die Legation sind zwecklos. 7.) Anträge auf Verlegung in andere Gefangenen- oder Konzentrationslager sind grundsätzlich nicht gestattet.

Der Lagerkommandant.

20.9.44. Ich bin gespannt und da

sie alle hoffe wir auf einen Frieden

Maria, Tania, in Namen habe ich

mit Ihnen aber ich muß daran

denken ich hoffe mich glücklich

Meine Anschrift: Leipzig
Name: Lewandowski Wastaw
geboren am: 15.1.1903 K.L. Auschwitz
Gef.-Nr. 2803.3.1013 postamt

Auschwitz, den: 9. III. 44.

Liebe Mutter & Kinder

Ich vom 27.7. habe ich

Dankwid erhalten

Wir dankt das Geb

aber ich liebe in Arbeit mich mit
den Gedanken an Euch mein
lieben Kind beim Plausch und
den Worten beim auf's Neue in
und meine Gedanken bei Euch
meine Lieben auf dieser Welt
Dabei in Trauer und in Güte
mit Kommen in der Liebe Maria
zu zu bleiben mir in zu Hause
war. Lieb. Marga danke dir
vom Herzen das du die Zeit
beim Herrn Ruhe erledigt
Jag

IV/1/2
u. dich dich ganz an Herrn
Paulus die beim Magist. v.
er künde in Jahr von Wasser
nicht notwendig von der du es
gehorchen hast. Es auch geland
in Geld kann dir die Abnahme mich
hätten weil in das Jahr
sag ein ausbricht ist am
Meine Lieb denke das bald Ostern
und danach nicht dich danke
ein ja, Gedanke an meine Eltern
damit in der dabei bestmöglichst
Amp

III/1/3

Nº 034 Telegramm
aus 1334 AUSCHWITZ

Deutsch Ost Ost
15/14 5 1712

Aufgenommen:
Odebrano:
Tag: 5 Monat: 2 Jahr: 49 Zeit: 18
dian: mieta: rok: cas:

Übermittelt:
Odebrano:
Tag: 3 Zeit: cas:

WARSCHAU

MARIANNA LESNIAKOWSKA K.S. JANUSZKA

durch:
priest:

72 315 56 12 WARSCHAU

durch:
priest:

EHEMANN 11 KONZENTRATIONSLAGER AUSCHWITZ VERSTORBEN = DEUTSCH
KOMMANDANT

14 108 70 17

III/1/4

A b s c h r i f t - - - - -
 Deutsche Post Osten - - - - -Nr.034 Telegramm - - - - -
 aus 634 Auschwitz 15/14 5 1719 - - - - -
 Aufgenommen : Odebrano : Tag dzień 5 Monat miesiąc
 Jahr : rok : 42 - Zeit : czas 224 von : z: durch:pr:
 Krakau ---- Amt : Urząd : Warschau - - - - -
 Marianna Lewandowska KsJanusstr 72 Bl 56/2 Warscha
 Ehemann im Konzentrationslager Auschwitz verstorbe
 der Kommandant - - - - -
 +Vgl 72 56/2 - - - - -

Die ...
 ...
 ...
 ...
 Bezogen 12. - 1941
 am 10. Februar 1941

~~_____~~ - ~~_____~~ : Włocławek Lewandowski

III /3 INNE MATERIAŁY (DOTYCZĄCE OGÓLNIC OKRESU OKUPACJI)

- Hawcwiki XV Ścisłej Drużyny Hawcerek, Luftwac Mokotów, obóz sikolewiany w strodze pod W-wg 1943, fot. z opisem, rips, k. 4 s. 1
- Grażdek - 01. V 1945 - więźniówki - jęciy AK po Powstaniu, obóz w Zeitheim k. Muelberg, fot. z opisem, k. 4 s. 2

wystane proszę o ulay Aj III/3/1

HARCERKI

zobacz karty, i'

XV Żeńskiej Drużyny Harcerok , hufiec Mokotów, Warszawa
Obóz szkoleniowy w Strudze pod Warszawą, lato 1943 r

„SZAROTKI” - zastęp Ireny Kołakowskiej, ob. Olszewskiej na obozie
szkoleniowym w Strudze pod Warszawą, lato 1943 r

dół od lewej: ^{nie} ^{nie} Barbara Sobczak, ob. Lewicka, zam. ul.
02-707 Warszawa, tel. , mgr Chemii UW

Barbara Dąbrowska ob. Brykczyńska, , zam. 61-638 Poznań,
tel : 9dr. Biologii.

góra od lewej: Wacława Gabler, ob. Mazur, zam. ul.

02-561

Maria Makarska, ob. Olk, zmarła, Bródno, kw. 81 D

Ewa Lisiecka – kwatermistrz

^{+corka} Barbara Lewandowska, ul. 1, 03-945 Warszawa,
tel. 6

jest
ob. Kraków
ob. Tarnob

→ Maria Lenartowicz – drużynowa naszej XV WZDH hufca
Mokotów, im Tomasza Zana, przy tajnych kompletach XIII
Gimnazjum i Liceum im E. Plater. Zam. ul
tel. (Polonistka, kustosz bibliotek

na górze Krystyna Klewek – nie żyje.

00-004

twarz między M. Makarską i E. Lisiecką: Halina Jasińska, ob.
Milczarek, zam. , 00-010 Warszawa, tel.
, dr medycyny, neurolog.

Wpłynęło dnia 19.08
Ldz. 2891 WskŁoz

[Signature]
55

Oboz kpreca
 w Strucke pod
 Wersnaw r 1943°
 Na dwoe odd
 leg:
 babon Polorsko
 babon Sobocul
 Na pize ad leg
 Marie Lenartow
 iriu - chynon
 Babon Laryndy
 Marie Matersky
 Wadon. Goble
 Na gora:
 Knyshyn Kleck
 Helina Fejnshlo
 (wa'shlo!)

Za stp. Szarotk "XV cęstwy
 amny Karera kufce
 Mcholdn - w Wersnaw
 foto 1943
 Winiobnka w Strucke
 pod Wersnaw

Wystane posily o relacji Aj.
zrobione karty "i"

III/3/2

„GAICZEK” – 01. IV. 1945 r, więźniarki – jeńcy AK po Powstaniu, barak IV.
Obóz w Zeithain k. Muelberg – po Powstaniu Warszawskim

od lewej – Barbara Lewandowska „WIRTA”, nr 107186, zam.
03-945 Warszawa, 1

✓ Krystyna Kunowska (obecnie Prędecka) „Krysią” nr. 107185, zam.
02-236 Warszawa, tel. ....

meteczke
w WSIC ✓ Jadwiga Trojanowska (obecnie Tyblewska) „Jagusia”, ul.
, 96-300 Żyrardów, tel.

✓ (Elżbieta) Alina Platowska (ob. Radkowska) nr 106985 „Jolanta”,
00-447 Warszawa, tel.

z przodu, z koszem: Stanisława Mikucka „Sowa”, osiedliła się w Sławie,
sanitariuszka, nr 107146

✓ za „Sową”, trzyma kij na dolnym zdjęciu – Hanna Pomorska
„Wikta”, nie żyje, nr 107182, por. szyfrantka. Syn - Adam Pomorski
– tłumacz, b. naczelny „Literatury na Świecie”

✓ za „Wiktą” – Irena Gabler „Pucia”, ob. Irena Rosmańska Grossman,
nr. 107188, zam. 9, 00-725 Warszawa, tel. 1

jest karta ✓ z przodu z prawej ; Halina Chlistunow, „Alika” ob. Halina
Cieszkowska, nr 299723, zam. , 03-418 Warszawa

na dolnym zdjęciu, 3. z prawej Hanna Krajnik „Halinka) nr. 107181, ob. Krajnik
Snitkiewicz, zam. 00-238 Warszawa, tel

za H. Krajnik: Irena Skarzyńska „Ida”, nie żyje, córka w Kanadzie.
pochowana na Wólce Węglowej, kwatera AK.

za „Wiktą” – Alicja Wysokińska „Alusia”, ob. Markiewicz, nr
299770, zmarła, leży na Bródnie

bez pinielki
 Leithain / qtozay
 : Mühlberg / bardo Druce
 1945 - "Opalk"
 ierle z banke N.

przedio
 "Sona" - Stautstern
 Mi kucha
 /zostate u staine/

z lenj:
 arbora Leudorska "wiska"
 wyszka (Przadlcha) (auwstia
 rdunje Tyblerska
 larta Pletorska (obaciu
 Redkisska)
 "Sona" - Inyua "galk"
 are Goniorska

↓ "Sona"
 Staa. Mi kucha
 Inydzka Przedeck
 Hara Krajnik
 "Ida" - Yrene Skerijuska
 Alusia Wysokiwska

↓ «Sorn»
taa. Mikucha
Knydya Gnydecha

IV/1 KORESPONDENCYA 2 FAPAK
- listy z 2002r.

Kopie

Toruń 21 VIII 2002 r.

MEMORIAŁ
General Marii Wittek

Pani Barbara Lewandowska

ul.

03-945 Warszawa

L. dz. 3069/434

Szanowna Pani,

Dziękuję za list, przesłane kserokopie dokumentów (listę załączam) i zdjęcia. Zostały dołączone do Pani teczki osobowej (nr 2729/WSK). Dziękuję także za przekazane adresy. Wkrótce napiszę do wymienionych przez Panią osób. Przepraszam, że dopiero teraz odpisuję, ale byłam nieobecna z powodu urlopu.

Szanowna Pani, przesyłam najnowszą ulotkę o tworzonym właśnie Muzeum Wojskowej Służby Polek. Mam nadzieję, że zainteresuje Panią nasza nowa inicjatywa. Załączam serdeczne pozdrowienia.

Z wyrazami szacunku

Dorota Kromp
Dorota Kromp

Dokumentalistka Archiwum WSK

Zał.:

- 1) Ulotka informacyjna o Muzeum Wojskowej Służby Polek.
- 2) Lista kserokopii dokumentów przekazanych przez p. B. Lewandowską.

Warszawa, 14 lipca 2002 r

Barbara W. Lewandowska

03-945 WARSZAWA

Dorota Kromp
Fundacja Archiwum
pomorskie AK
ul. W Garbary 2
87-100 TORUŃ

dot. listu 2723WSK 2002

Wpłynęło dnia 19.07.
Licz. 2891 WSK 2002
D.U.

Szanowna Pani!

Myślałam, że relacje trafią w ciemny kąt półki i nikt do nich nie zajrzy, więc mile mnie zaskoczył list od Pani.

Do złożonej przeze o mnie relacji mogę dodać tylko dane moich synów:

Jan Krzysztof Szymczyk, ur. 25 VIII. 1951, zam. ul. ..., 02-942 Warszawa, tel. ...

Marek Andrzej Szymczyk, ur. 21, IV. 1956 r, zam. ul. ..., 0795 Warszawa, tel. ...

Załączam też ksero dokumentów, o których Pani wspomniała w liście.

O **Jadwidze Danucie Lewickiej**, mojej niezapomnianej przyjaciółce, poległej na Starówce, mógłby jeszcze coś powiedzieć znajomy jej brata Reginalda Lewickiego (również pochowanego na cmentarzu w Wilanowie w grobie Danusi, w kwaterze OAZY). Ten znajomy to **Zbigniew Rusinowicz z oddz. „Chrobry I”**, zam. ul. ... 02-903 Warszawa, tel. ...

Zna jakichś dalszych krewnych Danusi i Reginalda, ma oryginał jej zdjęcia. Niestety, Zbigniew jest w złym stanie zdrowia i trzeba by prosić o pomoc jego żonę, p. Annę, która również brała udział w powstaniu, w oddz. „Chrobry I”. Mnie więcej informacji, od tych podanych w Relacji, nie udało się od. Z. Rusinowicza uzyskać, ale autorytet Archiwum może jakoś go zmobilizuje.

Załączam znaczki pocztowe.

(2 x 1,10)

Proszę o przyjęcie słów uznania za Wasz trud, w celu zachowania śladów po zapomnianych już żołnierzach Powstania.

Barbara w. Lewandowska

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

Toruń 4 VII 2002 r.

FUNDACJA
Archiwum Pomocnicze Armii Krajowej
ul. W. Garbary 2, tel. 65-22-186
87-100 TORUŃ

Pani Barbara Lewandowska
ul.
03-945 Warszawa

1.dz.2723 WSK 2002

Szanowna Pani,

Dział Wojennej Służby Kobiet naszego Archiwum zajmuje się gromadzeniem i opracowywaniem materiałów dotyczących kobiet-żołnierzy I i II wojny światowej. Za pośrednictwem pani Izabeli Kuczyńskiej otrzymaliśmy w ubiegłym roku Pani relację z przebiegu służby wojennej (T: 2729/WSK), a także opracowaną przez Panią relację Jadwigi Lewickiej (T: 2730/WSK) i Elizy Majewskiej (T: 2731/WSK). Dziękuję za ich przekazanie. Ponieważ otrzymaliśmy je wraz z ok. 200 innymi relacjami, opracowanie tych materiałów trwało długo i dlatego dopiero teraz się z Panią kontaktuję. W związku z tym zwracam się do Pani z prośbą o uzupełnienie teczki i przesłanie dokumentów lub ich kserokopii związanych z Pani osobą (np. oświadczenia świadków, legitymacje, metryka urodzenia, świadectwa szkolne, świadectwo ślubu itp.). Staramy się zgromadzić w teczce relatora jak najwięcej materiałów tak aby w razie opracowywania biogramu był on dokładny. Materiały u nas zgromadzone są udostępniane jedynie w celach naukowych. Załączam schemat relacji WSK, może zechce Pani dokonać uzupełnień. W sprawie śp. Elizy Majewskiej napiszę do jej siostry p. M. Wybierała. Czy żyją jacyś krewni albo świadkowie, którzy mogliby udzielić dodatkowych informacji o śp. Jadwidze Lewickiej?

Szanowna Pani, jeszcze raz dziękuję za przekazane materiały. Przesyłam informacje na temat naszego Archiwum. Załączam pozdrowienia i mam nadzieję, że zechce Pani odpisać na mój list.

Z wyrazami szacunku

Dorota Kromp
Dorota Kromp

Dokumentalistka Archiwum WSK

2 et.

1. Schemat relacji
2. Wlotke o FAPA
3. Wlotke o Mem.
G. R. W.

Kopie

Załącznik 2)

Lista kserokopii dokumentów przekazanych przez p. B. Lewandowską:

- ✓1. Świadectwo urodzenia i chrztu św., (odpis), W-wa 1946.
- ✓2. Odpis zupełny aktu urodzenia, W-wa 1967.
- ✓3. Świadectwo Dojrzałości Liceum Ogólnokształcącego, W-wa 1947.
- ✓4. Dyplom Ukończenia Studiów Wyższych, W-wa 1952 (odpis z 1955).
- ✓5. Wyciąg z dokumentów PCK, W-wa 19?
- ✓6. Krankenblatt (karta chorego), 1945.
- ✓7. Zaświadczenie weryfikacyjne Koła Polskich Żołnierzy AK, Londyn 1977.
- ✓8. Legitymacja Medalu Wojska nr 21755, Londyn 1958.
- ✓9. Legitymacja Krzyża AK nr 25261, Londyn 1982.
- ✓10. Zaświadczenie ZBoWiD-u nr 605855, W-wa 1977.
- ✓11. Zaświadczenie Udrzędu d/s Komitantów i Osób Represjonowanych, W-wa 1993.
- ✓12. Legitymacja ŚZŻAK nr 033752, W-wa 1992.
- ✓13. Książeczka Wojskowa seria H0 028407, W-wa 2001.
- ✓14. Legitymacja Związku Powstańców Warszawskich nr 4389, W-wa 2001.
- ✓15. Legitymacja Warszawskiego Krzyża Powstańczego nr 85-82-41, W-wa 1999.
- ✓16. Legitymacja Krzyża Partyzanckiego nr 217-94-306, W-wa 1994.
- ✓17. Legitymacja Medalu za Warszawę 1939-1945 nr 217-94-738, W-wa 1994.
- ✓18. Legitymacja Odznaki Pamiątkowej „Akcji Burza” nr I-22-1350, W-wa 1994.
- ✓19. Legitymacja Złotej Odznaki Honorowej „Za zasługi w rozwoju województwa piłskiego” nr 1369, Piła 1985.
- ✓20. Legitymacja Krzyża Kawalerskiego Orderu Odrodzenia Polski nr 1940-87-7, W-wa 1987.
- ✓21. Legitymacja odznaki „Zasłużonego Działacza Kultury” nr 2060-78-6, W-wa 1978.
- ✓22. Oświadczenie świadka Barbary Malanowicz, W-wa 1977.
- ✓23. Oświadczenie świadka Czesławy Sielskiej, W-wa 1977.
- ✓24. Oświadczenie świadka Czesława Sobali, W-wa 1977.
- ✓25. Oświadczenia świadka Ireny Grossman-Rosmańskiej, W-wa 1977.
- ✓26. List z Wacława Lewandowskiego z obozu, Oświęcim 1941.
- ✓27. Telegram z Oświęcimia informujący o śmierci W. Lewandowskiego, 1942.
- ✓28. Odpis telegramu, 1971.

✓29. Legitymacja Odznaki Weterana Walk o Niepodległość, W-wa 1995.

✓30. Odpis skrócony aktu małżeństwa, W-wa 1999.

Także fotografie:

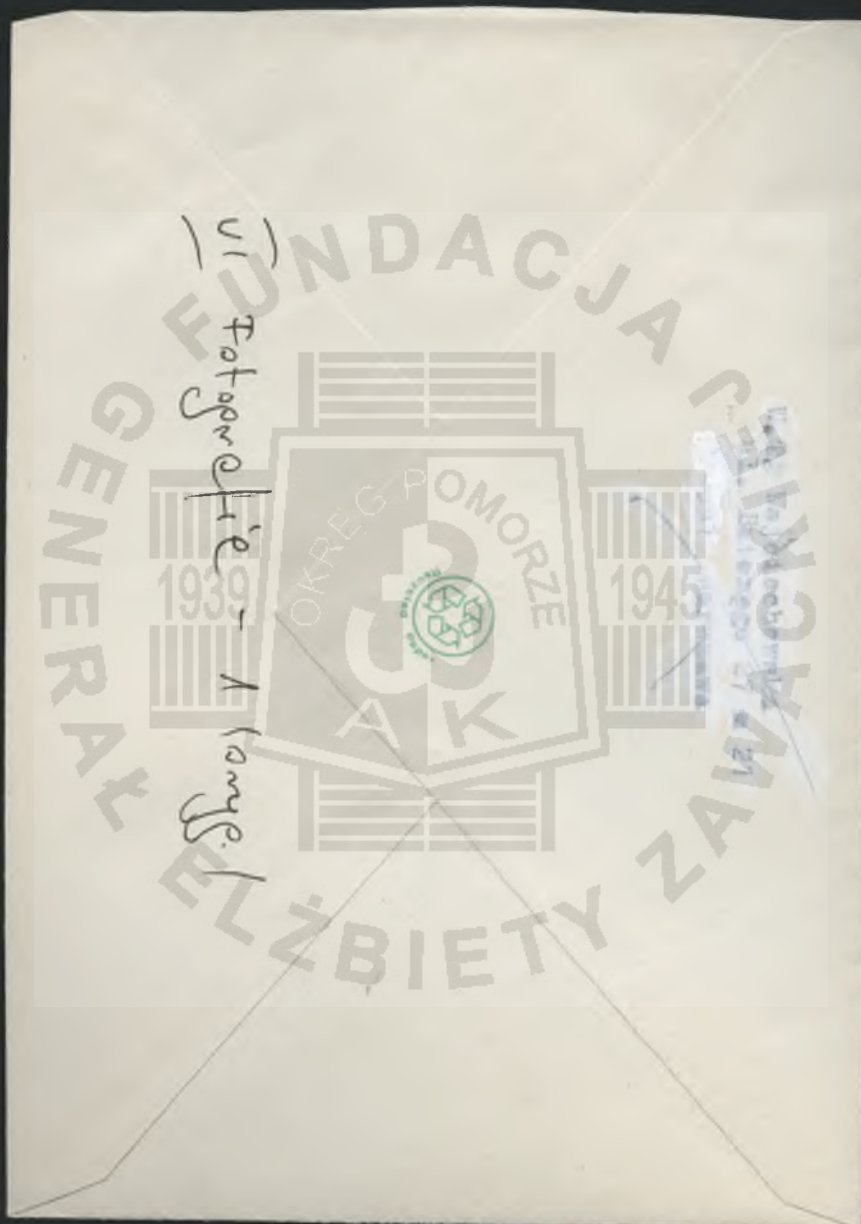
1. Fotografia legitymacyjna B. Lewandowskiej, 1998 (oryg.)
2. Dwie fotografie z Obozu w Zeithain „Gaiczek” 1945 (ksero)
3. Fotografia XV Żeńskiej Drużyny Harcerek, W-wa 1943 (ksero)
4. Spotkanie „Szkarlatynek” z Zeithain, 2000 (oryg.)

VI FOTOGRAFIE
- fotokopie - 2 szt.
- ksewo - 2 szt.

L.dz. 2891 WSKO2

Rok 2000 r.

Spokasie "Scherlatsch" z Zeitschri

döt, prasa : 1. Jedwiga Tyblewska
/d. Trjaskarska / Jaquin
2. Uraula Follonka
/d. Borrowska - Wielek
3. Kuzlyka Prodecha
(d. Kuraska) Kuzica

gora, prasa : 1. Beben Sencudowska
/ "Witka"
2. Kuzlyka Sierpiakowa
(d. Myschowska, Marzuka)
3. Inna Rosumowska
/d. Gabler - "Puccia"
4. Nalra Cienkowska
/d. Chistunova - "Alita"

pl. Zgoda naj 2 listy
pridienul 1944 - przed wyjściem
z Warszawy
Na gorze: od lewej "Griszka" -
Frau Helke, dwoje dziewczynek
i II od góry rzemie: od lewej:
Ania (?), "Nia" - Czesław Selski
"Witka" - Leona Szwedowska (i chłopców)
"Małgosia" - Maria Krawczyńska
we dnie Basia (?), Frau (?), Ania (?), Anu -
- Anielka Krawczyńska, Marek ("Marek") Jurek

Obóz obojczyński
Zetkera 11B, koniec
Wielkonoce.
Obchód z Górnymi
Przemami i pułkiem
- Górnymi Przemami
"Witka", w. p. 107186,
bened. 4.

l. do. 823

1056

2001

z Gt

16

Obec
Zespole
"Szwarc" z
Szkoły
1943 r.
W środkowym
rozdzie od prz.
tenie sceny
-drużyna
XV ZOH im. T. 1947
Zauw. prz. uw.
Berka Demucha

LEWANDOWSKA Barbara Wiktorowa

